

LETO XXII. Štev. 163
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
IVAN SINKOVEC
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska PRAVICA

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 1. OKTOBRA
1934 - MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 11. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
- OD 1. JUNJA 1953 IZHAJA
V REDAKCIJSKI POUZANO-
STI Z »BORBO«

Prijateljski državniki s treh celin

so se sestali na Brionih, da si izmenjajo misli o sedanjem položaju na svetu

(Od našega stalnega dopisnika)

Brioni, 18. julija. — Dopoldne, eno uro pred prihodom indijskega ministrskega predsednika so bili zaključeni jugoslovansko-egiptovski politični razgovori. Popoldne so se začeli državniški razgovori v troje. Plenarna seja naše in egiptovske državniške delegacije, pred katero je prišlo do posebnih sestankov jugoslovanskih in egiptovskih državnikov, je minila enako kakor vsi prejšnji stiki v izredno prisrčnem in prijateljskem vzdušju.

V znamenju enakih teženj

so se zaključili jugoslovansko-egiptovski državniški razgovori

Po teh posebnih sestankih so se državniki obeh dežel odpravili v »Belo vilo« k našemu predsedniku republike. Predsednik Tito jih je prisrčno sprejel. Prispeli so tudi ostali člani obeh delegacij in se zbrali v velikem salonu. Fotoreporterji in snemalci so dolgo snemali ta zaključni sestanek.

Na plenarni seji, ki se je začela ob 10.35, so bili predsednik Naser, ministri el Bogdadi, Mahmud Favzi, Ali Sabri in veleposlanik Husein Ruždi, z naše strani pa predsednik Tito, Edvard Kardelj, Koča Popović, Mijalko Todorović, Josip Džerdja, Jože Vilfan in Anton Vratuša.

Predsednik Naser in predsednik Tito sta se kmalu ločila od svojih sodelavcev.

Ti pa so zasedali kake pol ure, razmeroma malo, kar priča o velikih enotnostih gledišč o obravnavanih problemih ter enakosti teženj, da bi razširili in poglobili prijateljstvo in obojestransko koristno sodelovanje med Egiptom in Jugoslavijo.

Ko so bili razgovori zaključeni, je predsednik Tito povabil svoje goste, naj gredo z njim, da bi jim pokazal obalo. S terase, na kateri se je kopal v soncu Avgustinčičev kip »Kopalica«, je čudovit razgled na morje in na otok Vango, na katerem je bil popoldne trojni sestanek Tito-Naser-Nehru. Gostitelj je povedel svoje goste na vrt, kjer so tudi razne redke živali, ki jih je predsednik Tito dobil v dar med svojimi

nato pa je godba zaigrala indijsko in jugoslovansko himno. Nehru je pregledal častno četo naše vojne mornarice.

Tako je bil uradni sprejem indijskega državnika na naših tleh zaključen in predsednik Nehru je t edaj dal novinarjem, zbranim na letališču, naslednjo izjavo:

»Srečen sem, da sem ponovno

prišel v Vašo lepo deželo in z zadovoljstvom pričakujem sestanka s svojimi prijatelji, s katerimi bom, kakor upam, vsestransko in odkrito razpravjal.

Z zadovoljstvom moram omeniti svoj lanski obisk v Jugoslaviji, ki mi je ostal v zelo prijetnem spominu. Srečen sem, da sem spet v Jugoslaviji.

Potem je z Aleksandrom Ran-

kovičem sedel v odprt avto in se skozi mesto odpeljal do Fažane. Med vožnjo skozi mesto, katerega ulice so bile svečano okrašene z indijskimi, egiptovskimi in jugoslovanskimi zastavami, je Nehru stoječ v avtomobilu odzdravljaval množicam ljudi, ki so ga burno pozdravljali in skandirali »Živel Nehru«, »Nehru—Tito«.

V Fažani je s svojim spremstvom in našimi voditelji stopil na jahto predsednika Tita »Podgorko«, s katero se je odpeljal na Brione. Jahta sta spremljala dva torpedna čolna. Na njej pa sta plapolali indijska in jugoslovanska zastava.

Ponovno srečanje predsednika Nehruja in predsednika Tita na pomolu majhnega brionskega pristanišča je bilo toplo in prisrčno. Oba predsednika sta si dolgo stiskala roko, preden sta mimo častne čete naše vojne mornarice krenila do avtomobila. V odprtem avtomobilu, ki ga je šofiral predsednik Tito, sta zraven predsednika Nehruja sedeli njegova hčerka Indira Gandhi in Jovanka Broz. Predsednik Tito je odpeljal svoje goste do vile »Primorke«, ki je predsedniku Nehruju na razpolago za čas njegovega dvodnevne obiska na Brionih.

Sestanek Nehru—Naser—Tito na Brionih

Prvi sestanek državnikov treh prijateljskih dežel

Predsednik Tito je priredil danes ob 15.30 intimno kosilo predsedniku egiptovske republike Naserju in indijskemu ministrskemu predsedniku Nehruju, ki so bili na njem tudi ožji sodelavci prijateljskih državnikov. Popoldne so se sestali na bližnjem otoku Vangi predsednik egiptovske republike Gamal Abdel Naser, naš predsednik

Josip Broz-Tito in predsednik indijske vlade Džavaharal Nehru. S tem sestankom so se začeli trojni državniški razgovori, ki bodo verjetno zaključeni jutri z objavo komunikacije ali skupne izjave. Razgovori na Vangi so se začeli malo po tretji uri.

V razgovorih sodelujejo razen treh predsednikov z jugoslovanske strani Edvard Kardelj, Aleksander Ranković in Koča Popović, z egiptovske Mahmud el Bogdadi, Mahmud in Ali Sabri, z indijske pa N. R. Pilai in veleposlanik Radžšvar Dajal.

Izmenjali so misli o najbolj perečih mednarodnih problemih.

Neposredno pred razgovori so trije predsedniki izrazili zadovoljstvo, da so se sestali na Brionih.

V izjavi za egiptovski radio je predsednik Nehru dejal: »Veseli me, ker sem se srečal s predsednikom Titom in predsednikom Naserjem. Prepričan sem, da nam bo ta sestanek omogočil obravnavati položaj, ki je zapleten. Toda dobro se je sestati s prijatelji, ki imajo znanje in izkušnje.«

Predsednik Naser je izjavil: »Zadovoljen sem, ker sem se sestal s predsednikom Titom in g. Nehrujem, da bi izmenjali misli ter razpravljali o mednarodnem položaju in o vseh stvareh, ki se tičejo nas vseh.«

Naš predsednik pa je izrazil svojo radost, da se je na Brionih sestal s svojima dvema prijateljskima, predsednikom Naserjem in ministrskim predsednikom Nehrujem.

V izjavi za Radio Evropa I. je predsednik Naser izjavil, da je zelo zadovoljen z brionskim sestankom. Izrazil je upanje, da bo ta sestanek »koristil nadaljnji vskladitvi naših nazorov in blaginji človeštva.«

KOMUNIKE O OBISKU PREDSEDNIKA EGIPTOVSE REPUBLIKE NASERJA

Zaupanje in tesno sodelovanje

sta značilna za odnose med vladama in narodi Egipta in Jugoslavije

Brioni, 18. jul. (Tanjug). Predsednik republike Egipta Abdel Gamal Naser se je mudil na povabilo predsednika FLRJ Josipa Broza Tita s svojimi sodelavci na državnem obisku v FLRJ od 12. do 19. julija 1956.

Med tem obiskom so bili prisrčni in odkriti razgovori o vseh vprašanih s področja mednarodnih stikov obeh dežel in o nadaljnjem napredku egiptovsko-jugoslovanskega sodelovanja. Prijateljsko so bile izmenjane misli o poglavitnih mednarodnih vprašanjih in splošnem razvoju mednarodnega položaja.

Od Egiptčanov so razen predsednika Naserja prisostvovali razgovorom ministri za komunalna vprašanja in planiranje Abdel Latif Mahmud el Bogdadi, zunanji minister dr. Mahmud Favzi, načelnik kabineta predsednika republike Ali Sabri, izredni in pooblašteni veleposlanik v Beogradu Husein Ruždi in pooblaščen minister Abdel Gavad Ali Tolbalah. Z jugoslovanske strani so razen predsednika Tita sodelovali v razgovorih podpredsednik Zveznega izvršnega sveta Edvard Kar-

delj, državni tajnik za zunanje zadeve Koča Popović, član Zveznega izvršnega sveta Mijalko Todorović, izredni in pooblašteni veleposlanik v Kairu Josip Džerdja, generalni tajnik predsednika republike dr. Jože Vilfan in državni podtajnik v Zveznem izvršnem svetu dr. Anton Vratuša.

Obisk in razgovori so potekali v vzdušju popolnega vzajemnega zaupanja in prisrčnega prijateljstva, ki sta značilna za odnose med vladama in narodi obeh dežel.

Predsednik Naser in predsednik Tito sta med razgovori ugotovila veliko podobnost gledanj na poglavitna vprašanja sodobnega sveta, ki se jih politika obeh dežel loteva v skladu z načeli mirljubne in aktivne koeksistence in nepriključevanja blokom.

Strinjala sta se v presoji, da se nadaljuje proces pozitivnega razvoja mednarodnega položaja v smeri zmanjšanja napetosti v svetu, kar je pripisati splošnim povečanim naporom za razširitev mednarodnega sodelovanja in za krepitve zaupanja med narodi s čedalje bolj uspešno uporabo pogajanj za urejevanje spornih vprašanj.

Oba predsednika sta razpravljala o položaju na Srednjem in Bližnjem vzhodu. Vnovič sta potrdila svojo podporo resolucijam bandunske konference v zvezi s temi področji.

Oba predsednika sta z zadovoljstvom ugotovila, da se stiki med obema državama uspešno razvijajo na načelih, navedenih v skupni deklaraciji z dne 5. januarja 1956 in da se je uresničevanje teh načel tako v odnosih med obema državama kakor tudi v mednarodni politiki, že pokazalo kot dokajšen prispevek h konsolidaciji miru in mednarodnega sodelovanja na svetu.

Oba predsednika sodita, da so bili neposredna izmenjava misli in osebni stiki na najvišji ravni obojestransko nadvse koristni. Zato sta sklenila takšno koristno prakso nadaljevati, da bodo medsebojna posvetovanja tudi v prihodnje redna.

Razgovori ob tem obisku so pokazali, da so za razširitev medsebojnega gospodarskega sodelovanja in izmenjave široke možnosti. V tem smislu je bilo sklenjeno, da bodo v prihodnjih letih konkretnjša pogajanja strokovnjakov in pristojnih ustanov.

Obsežni informativni razgovori ob sedanjem obisku so vrhu tega imeli precejšnjo obojestransko korist.

sko korist. Oba predsednika sta sklenila, da se bodo takšni stiki nadaljevali zlasti v obliki izmenjave izkušenj in informacij s področja gospodarske politike, planiranja itd. V ta namen bodo organizirali občasne obiske planerjev, gospodarskih politikov, strokovnjakov itd.

Izhajajoč iz stališča, da je vsestransko medsebojno spoznavanje narodov obeh dežel eden izmed bistvenih pogojev za izgraditev trajnega prijateljstva in sodelovanja, je bilo sklenjeno, storiti ukrepe za razvijanje in razširitev sedanega kulturnega sodelovanja na splošno in posebej s sklenitvijo kulturne konvencije v bližnji bodočnosti.

Posebej je bilo obravnavano vprašanje splošnega medsebojnega sodelovanja in pomoči na tehničnem področju ter v uporabi atomske energije v mirnodobne namene. Oba predsednika sta se strinjala, da so na tem področju prav tako velike možnosti sodelovanja, pomoči in izmenjave medsebojnih informacij, in bodo v tem smislu storjeni ustrezni ukrepi.

Seja Izvršnega sveta LRS

Včeraj je bila seja Izvršnega sveta LRS pod predsedstvom Borisa Kraigherja. Izvršni svet je imenoval pomočnike državnih sekretarjev in sekretarjev pri Izvršnem svetu, in sicer: za pomočnika državnega sekretarja za finance je bil imenovan Emil Lesjak, za pomočnika direktorja Zavoda za gospodarsko planiranje LRS v rangu pomočnika državnega sekretarja Mirko Jamar, za pomočnika sekretarja za splošne gospodarske zadeve pa sta bila imenovana Mirko Hočevar in ing. Marjan Brilly, za pomočnika sekretarja za občo upravo Mirko Tušek, za pomočnika sekretarja za zdravstvo dr. Tone Ravnikar in za pomočnika sekretarja za socialno varstvo Franc Strle.

Izvršni svet je sprejel nekoliko odlokov in uredb, med drugim uredbo o prenosu zadev iz dosežane pristojnosti Izvršnega sveta na republiške upravne organe, odlok o stopnjah prispevka za kadre za leto 1956, odločbo o prenosu pravic in dolžnosti republiških državnih organov nasproti hmeljski komisiji za Slovenijo v Zalcu na Okrajni ljudski odbor

Celje, odlok o izpremembi imena občine Crna pri Prevaljah v Crna na Koroškem, odlok o preimenovanju Inštituta za narodnostna vprašanja pri univerzi v Ljubljani v Inštitut za narodnostna vprašanja v Ljubljani ter odlok o formiranju upravnega odbora tega Inštituta.

Izvršni svet je sprejel še odlok o omejitvi vpisa na medicinsko fakulteto ljubljanske univerze v študijskem letu 1956-57, s katerim se omejuje vpis na to fakulteto na največ 130 slušateljev, in sicer na »oddelek za splošno medicino 80, na oddelek za stomatologijo pa 50 kandidatov.

Nadalje je sprejel odlok o višini dnevnice za uradna potovanja in o višini povračila za ločeno življenje uslužbencev republiških organov in zavodov, po katerem znašajo z veljavnostjo od 20. junija t. l. dnevnice za uslužbenca od 5. plačilnega razreda navzgor 1300 din, za uslužbenca od 10. do 6. plačilnega razreda in za visoko kvalificirane delavce 1200 dinarjev ter za druge uslužbenca delavce 1000 dinarjev. Povračilo za ločeno življenje znaša od 6000 do 10.000 dinarjev.

NEHRU O RAZGOVORIH NA BRIONIH

Posvet o mednarodnih stikih

in posebej o Bližnjem vzhodu, Alžiru in drugih perečih vprašanjih

Pariz, 18. jul. (Tanjug). Ministrski predsednik Nehru je tik pred odhodom v Jugoslavijo na pariškem letališču izjavil novinarjem, da bodo na Brionih obravnavali »pomembna vprašanja, ki se vsekakor nanašajo tudi na Bližnji vzhod. Gre za izmenjavo gledišč, ne pa za konferenco, na kateri naj bi uredili probleme. Dejal je tudi, da se je namenil v Jugoslavijo, da bi se srečal s predsednikom Titom. »Kasneje sem zvedel,« je pripomnil, »da se bo na Brionih zdaj mudil tudi predsednik Naser.«

Na nadaljnja vprašanja mnogih radovednih novinarjev o dnevnem redu brionske konference je Nehru pritrdilno odgovoril na vprašanje, ali bodo na tem sestanku obravnavali tudi alžirski problem. »To vprašanje bomo bržkone načeli, ker je zelo pomembno.«

VREMENSKA NAPOVED

za četrtek 19. julija:
Sončno in toplo vreme s prehodno delno oblačnostjo. Temperatura ponedelja med 8 in 14, v Primorju do 18, čez dan do 28 stopinj C. Pihal bo zmeren jugovzhodni veter.

v Evropi in v Aziji ter o razorožitvi.

»Med Francijo in Indijo,« je Nehru dejal, »ni nobenega problema, ker so vsi že urejeni. Zdaj lahko govorimo o svetovnih problemih brez težav. Seveda so glede nekaterih vprašanj naša gledišča različna, je pa tudi široko področje soglasja. Seveda je svet videti drugačen, če ga gledaš iz Azije, kakor če ga gledaš iz Evrope ali Amerike.«

Nehru je potem poudaril, da se dežele sveta čedalje bolj zblizujejo. Naposled je dejal, da v Pariz ni prispel zato, da bi uredil nekatere probleme, marveč da bi s francoskimi državniki izmenjal gledišča v »upanju, da bo prišlo tudi do medsebojnega vpliva« na ta gledišča.

Ministrski predsednik Nehru je zatem stopil v indijsko vojaško letalo, ki ga je odpeljalo proti Pulju.

Trojni sestanek Tito-Nehru-Naser je bil sploh osrednji predmet vprašanj, ki so jih novinarji stavili indijskemu ministrskemu predsedniku na tem sestanku. Glede alžirskega vprašanja, o katerem se je v glavnem razgovarjal z Guyjem Molletom in Christianom Pineaujem, je Nehru izjavil: »Sodim, da bi bilo primerneje začeti se pred uradnim obravnavanjem tega problema v OZN zasebne razgovore, kajti procedura OZN čisto privede do vrste razprav, v katerih se govorniki med seboj napadajo.« Govorili so tudi o občem položaju

OB KONGRESU KP FRANCIJE

V pričakovanju novih naporov francoskih komunistov za mir, mednarodno sodelovanje in krepitev socialističnih sil

Beograd, 18. jul. (Tanjug). — Generalni sekretar CK ZKJ Josip Broz-Tito je poslal XIV. kongresu KP Francije naslednjo brzojavko:

V imenu Zveze komunistov Jugoslavije in Socialistične zveze delovnega ljudstva Jugoslavije pošiljam prirčne pozdrave delegatom XIV. kongresa Komunistične partije Francije in prek Vas članstvu Vaše partije. Ikrati z najlepšimi željami za uspešno delo kongresa.

V času, ko zaseda Vaš kongres, se odpirajo široke perspektive za krepitev miru na svetu, za nadaljnje popuščanje mednarodne napetosti, za krepitev vloge delavskega razreda in socialističnih sil sploh v razvoju novih, socialističnih družbenih odnosov.

Ni dvoma, da bo tudi Vaša partija, ki ima številno članstvo in volivce, skupaj z ostalimi naprednimi silami Francije na podlagi bogatih tradicij iz minulosti in razumevanja sodobnega razvoja znala določiti naloge, ki čakajo zdaj predvsem delavski razred, in da se bo lotila pravih obravnavanja in izpolnjevanja teh nalog v prid enotnosti delavskega gibanja in v korist francoskemu narodu, v prid močni napredni Franciji, ki je v minulosti toliko dala človeštvu in od katere predvsem Evropa pričakuje nove napore in nove prispevke za stvar miru in mednarodnega sodelovanja, za napredek in svetlejšo prihodnost človeštva.

Z željo, da bi Vaš kongres uspešno zaključil svoje delo, Vas

tovariško pozdravljam v imenu Centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Josip Broz Tito

Trgovinska pogajanja z Vzhodno Nemčijo

Beograd (Jugopres), 18. jul. V petek se bodo začela v Beogradu pogajanja z Vzhodno Nemčijo o novem kompenzacijskem trgovinskem sporazumu. Prejšnji kompenzacijski sporazum je bil sklenjen avgusta 1954.

PLENUM CK MADŽARSKE PARTIJE DELOVNIH LJUDI

Spremembe v vodstvu

Odprto pismo naj bi dalo pobudo za popolno upostavitve dobrih odnosov z Jugoslavijo

(Od našega posebnega dopisnika) Budimpešta, 18. jul. Mathias Rakosi je danes odstopil s položaja prvega sekretarja partije madžarskih delovnih ljudi, opustil pa je tudi svoje mesto v politbiroju.

Za prvega sekretarja CK Partije je bil izvoljen član politbiroja in podpredsednik vlade Ernő Göre.

Rakosijev odstop, ki pomeni za večino članstva madžarske partije in za madžarsko javnost presenečenje, pa tudi dogodek, do katerega je moralo prejšnje ali slej priti, je bil sporočen danes na začetku plenuma CK ma-

Plenum CK poljske združene delavske stranke

Varšava, 18. jul. (Radio Varšava). — Na zasedanju VII. plenuma CK poljske Združene delavske stranke, ki se je začelo danes v Varšavi, je poročal o političnem in gospodarskem položaju ter o osnovnih nalogah stranke prvi tajnik Edward Ochab. Po razpravi o njegovem referatu bo poročal predsednik vlade Cirkankiewicz o petletnem planu 1956—1960 ter o nekaterih organizacijskih vprašanjih.

STAVKA V ANGLEŠKI AVTOMOBILSKI INDUSTRIJI NEIZBEŽNA?

London, 18. jul. (AFP). Danes so se dokončno izjalovila pogajanja med vlado, sindikati in delodajci, ki so sklenili izdati delovni spor v avtomobilskih tovarnah »British Motor Corporation«. Tajnik sindikata prevoznih delavcev Brotherton, ki se je udeležil teh pogajanj, je izjavil, da sploh ni bil dosežen noben uspeh. Jutri bodo se poslednjič poskusili poravnati ta spor.

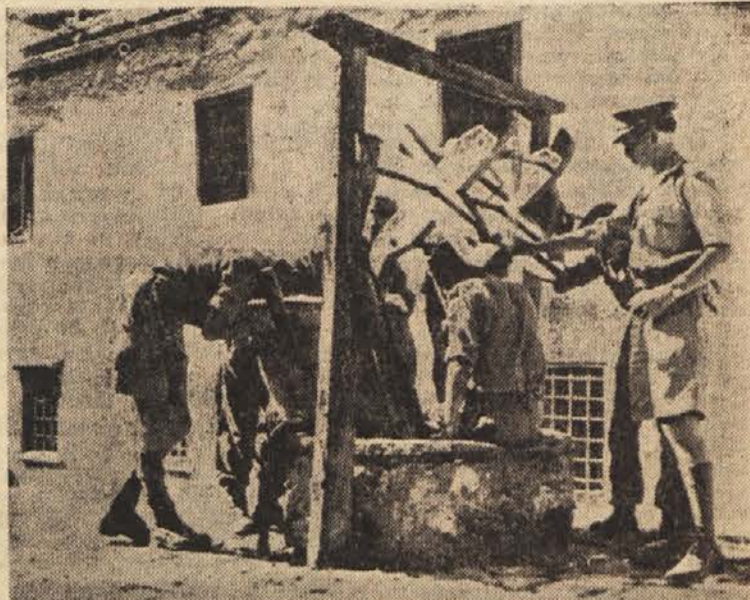
Pogoji in perspektive za združitev obeh delov Nemčije

Moskva, 18. jul. (Tanjug). Na sprejemu, ki ga je sinoči priredil Bulganin delegaciji vzhodnonemške vlade, ki se mudi v SZ, se je prvi sekretar CK KP Nikita Hruščev odločno izrekel za združitev obeh nemških dežel.

V svojem govoru je poudaril, da hoče Zahod združiti Nemčijo pod sedanjim režimom v Zahodni Nemčiji, medtem ko bi vzhodnonemška vlada hotela združitev na podlagi socialistične družbene ureditve, kakršna obstoji v velikem delu dežele. Zdjaj take ureditve, kakršno želi vzhodnonemška vlada, ni moč doseči in da je treba za to velike vztrajnosti in potrpežljivosti. Svetoval je

vzhodnonemškimi državniki, naj se »ne razvzemajo« in dejal: »Mi smo za koeksistenco, za tekmovanje dveh sistemov.«

Govoreč nato o različnih poteh v socializmu kakor tudi o stališču, ki je bilo v tej zvezi izraženo na 20. kongresu KP SZ, je

Angleški vojaki preiskujejo tudi vodnjake samostana v Kikou na Cipru, kjer so pred dnevi našli nekaj orožja in razstreliva

Zahodnonemški predstavniki, je dejal, se zdaj nočejo sestati s predstavniki Vzhodne Nemčije, toda napočil bo čas, ko se bodo sami hoteli razgovarjati.

Hruščev rekel, da hočejo mnogi to stališče izkoristiti za vnašanje razdora v vrste komunističnih partij, da bi potem »obračunalni z vsako posebej«. Hruščev je nadaljeval: »Iz tega je treba povzeti ustrezne zaključke, krepitev solidarnost med delavskimi strankami in navezati stike s socialističnimi gibanji, delavskimi strankami, ki ne stojijo na marksističnih pozicijah, s katerimi pa je moč sodelovati v prizadevanju, da bi ohranili mir in zmanjšali napetost v svetu. Vztrajno bomo šli po tej poti, ne bomo izgubili živcev, niti ne bomo dovolili, da bi nas izzivali.«

Na sprejemu je govoril tudi predsednik vlade Bulganin, ki je opozoril na pomen razgovorov in podpisane sporazuma, za odnose med ZSSR in Vzhodno Nemčijo. »Ni daleč dan, ko se bo ves nemški narod lahko prepračil o očitni prednosti socialističnega sistema.«

Izmed vzhodnonemških predstavnikov so govorili med drugim predsednik Grotewohl, Ulbricht, Scholz, Nuschke in Bolz. Poudarili so predvsem pomen gospodarske pomoči, ki jo daje Sovjetska zveza z novim sporazumom Vzhodni Nemčiji.

Grotewohl je dejal, da pomenijo razgovori novo, tretjo etapo v odnosih med Vzhodno Nemčijo in Sovjetsko zvezo, ki postajajo čedalje trdnjši. Sporazum, je pripomnil Grotewohl, omogoča Nemčijo v gospodarskem razvoju in da bo vsem Nemcem pokazala prednosti socialistične družbene ureditve.

Uspeh našega baleta v Pekingju

Peking, 18. jul. (AFP). Ansambel jugoslovanskih baletnih umetnikov je imel sinoči v Pekingju svojo prvo prireditev, ki so jo poslušalci izredno tople sprejeli. Jugoslovanski umetniki so morali po večkrat ponavljati nekatero točko. Izvajali so dele iz oper »Carmen«, »Madame Butterfly« in »Rigoletto«.

Spomin na troje mest »Gorje deželi, ki potrebuje junake!«

B. BRECHT: »GALILEJEVO ZIVLJENJE«

Povprašal sem ga, če je bilo »Gorje deželi, ki potrebuje junake!« bomo na katedralo. »Letalsko bomo? Katedralo so rušili s topovi. Zakaj, če ni jasno. Nekateri trdijo, da so bili v njej zbirališča SS. To pa ni verjetno. Mislimo, da so jo hoteli zriniti kot simbol vere z vero vred.«

Predlagal je, naj bi v nekaj dneh poslali odprto pismo CK Zveze komunistov Jugoslavije, v katerem bi vodstvo madžarske partije izrazilo iskreno obžalovanje sprito napak, ki so pokvarile po 1948 odnose med Jugoslavijo in Madžarsko. To pismo naj bi pomenilo madžarsko pobudo za popolno upostavitve dobrih odnosov.

Škedenjski antifašisti danes pred tržaškimi porotnim sodiščem

Trst, 18. jul. Jutri bo pred porotnim sodiščem v Trstu razprava proti sedmim škedenjskim antifašistom, obtoženim, da so sodelovali v političnih manifestacijah novembra 1945. leta, med katerimi je bil ubit neki Sicilijanec. Škedenjski antifašisti so v zaporu že od lanskega marca. Za razpravo vlada v tržaških političnih krogih veliko zanimanje.

džarske partije. Takosij je razložil svoj odstop s šibkim zdravjem, starostjo in svojo odgovornostjo za politične napake v minulosti.

Potem ko so prebrali Rakosijevu pismo, je spregovoril predsednik vlade Andras Hegedus in poudaril tako Rakosijeve zasluge v minulosti, kakor tudi nedosednosti v politiki partije. Predlagal je, naj bi sprejeli Rakosijev odstop, zatem pa predlagal izvolitve Ernő Göreja za prvega sekretarja CK Partije madžarskih delovnih ljudi. Razen tega so CK razširili z devetimi novimi člani. Novi člani Politbiroja so postali Jozef Reval, Janos Kadar, Karoly Kisch in György Marosan, kandidata za člana Politbiroja pa sta Sandor Gaspar in Sandor Ronai.

Ernő Göre je napovedal naslednjo rehabilitacijo, razvijanje demokratičnosti in utrditev partijske discipline na podlagi marksizma-leninizma, nadaljnje ukrepe za ureditev gospodarskih razmer in za izboljšanje življenjskega standarda.

TEŽAVE TRŽAŠKIH DEMOKRISTJANOV

Ali je Bartoliju odklenkalo?

Trst, 18. jul. Na sinočnji seji novoizvoljenega tržaškega občinskega sveta je bil s 33 glasovi za novega župana izvoljen dosedanji župan inž. Bartoli. Razen demokrastov, ki jih je v občinskem svetu 20, so zanj glasovali en liberalci ter neofašisti in monarhisti. Ker je pred glasovanjem vodja Demokrastjske stranke v občinskem svetu dr. Franzil iz-

javil, da njegova stranka ne bo sprejela podpore ne desničarskih ne levičarskih strank, je Bartoli takoj po izvolitvi odstopil. Seja je bila prekinjena in bodo volitve ponovili prihodnji torek.

Vprašanje župana kot tudi občinskega odbora ostaja tako še v nadalje nerešeno. Kaže, da se bodo demokrastji odpovedali kandidaturi Bartolija, ki sicer uživa vso podporo iz Rima ter da bodo na prihodnji seji občinskega sveta postavili novega kandidata, ki bi lahko dobil tudi glasove republikancev in socialnih demokratov. Po mnenju nekaterih naj bi bil ta kandidat tajnik Demokrastjske stranke v Trstu prof. Redento Romano, po mnenju drugih pa dr. Franzil.

Stališče levice v tržaškem občinskem svetu ostaja seveda nezpremenjeno. Kot so predstavniki Neodvisne socialistične liste, Komunistične partije in Italijanske socialistične stranke že izjavili, se bodo še nadalje borili za to, da bosta izvoljena tak župan in tak občinski odbor, ki bosta dejansko skrbela za interese Trsta in njegovega prebivalstva.

NA KONGRESU KP FRANCIJE Maurice Thorez o stikih francoskih in jugoslovanskih komunistov

Le Havre, 18. jul. Tu se je zbralo 1600 delegatov KPF na XIV. partijskem kongresu. Začel se je z referatom generalnega sekretarja Mauricea Thoreza, ki je v svojem štiriurnem izjavljanju analiziral možnosti sodelovanja s francoskimi socialisti in zaključil s sklepom, da so napore za takšno sodelovanje že rodili določene sadove, enotna fronta francoskega delavskega razreda pa je možna pod pogojem, da bodo celotno politično delo komunistov podredili tej najvažnejši nalogi, ki jo kongres nalaga svojemu članstvu.

Maurice Thorez je načel tudi vprašanje odnosov z Jugoslavijo. Thorez je povzel tisto, kar je bilo prej večkrat rečeno v uradnih

dokumentih ali člankih, objavljenih v »Humanité«. Ko je citiral povzetek odgovora vodstva ZKJ, je Maurice Thorez izrazil upanje, da bo kmalu prišlo do normalizacije stikov med KPF in ZKJ. »Leta 1948,« je rekel Thorez — »so nastale hude razprtije, ki so privedle do nedopustnega vmešavanja v notranje zadeve KPJ. Globoko obžalujemo napake in neupravičene obdolžitve, ki so spravile jugoslovanske tovariše in ves socialistični tabor v težaven položaj.«

Popolne se je začela razprava o Thorezovem referatu, ki bo po programu drevi zaključena; jutri bo govoril Jacques Duclos o vlogi občin.

Z VSEH STRANI SVETA

INDIJA TUJA MISIJONARSKA NADLOGA

Nagpur, 18. jul. (Reuter). Odbor, ki so ga imenovali v državi Madia Prad, je zadal za namene, da bi raziskaval delovanje tujih misijonarjev v tej deželi. Je običajen pripočil izgov vseh misijonarjev, ki se ukvarjajo s preobračanjem vernikov. Odbor pravi, da se ti misijonarji niso ukvarjali s tem iz duhovnih razlogov, marveč da bi »oživilili zahodno gospostvo«. Tudi misijonarji se ukvarjajo z nedovoljeno propagando in so z deli nezadovoljni. Odbor je predlagal, naj bi misijonsko delo v deželi dovolili samo indijski državljani.

CEJLON NEPREJEMLJIVA POUBODA

Colombo, 18. jul. (Reuter). Solomon Bandanaraike je izjavil, da je vlada zavrnila skupni anglo-ameriški predlog o izgraditvi petrolejske rafinerije v Colombo. Angličani in Američani so postavili šteje pogoje, ki si jih Cejlona ne da vsiliti.

STIKI Z VELIKO BRITANIJU

Colombo, 18. jul. (AFP). — Predsednik britanske vlade Eden je sprejel povabilo, da obišče Cejlona konec leta, vlada naj bi tudi sporocila, o čem bi rada razpravljala s cejlonsko delegacijo, ki potuje v kratkem v Veliko Britanijo. Kotiček je znano doslej, bodo razpravljali predvsem o britanskih oporiščih na Cejlona.

BURMA POTRES V MANDELU IN SAGAINGU

Rangun, 18. jul. (AP). — Potres, ki je te dni v srednji Burmi zadela zlasti mesti Mandele in Sagaing, je terjal življenja 30 ljudi. V Mandeleju je bilo več kot 30 močnih potresnih sunkov. V mestu je razdejanih veliko posopij, med njimi tudi več svetilnic. Od mesta Sagaing, ki leži 25 km jugovzhodno od Mandeleja, je ostalo le še krp razvalin. Na neki travadi je potres poškodoval velik most.

ATENTAT V NIKOSIJI

Nikosija, 18. jul. (AFP). — Trije neznanci so danes v predmestju Nikosije napravili atentat na nekoga britanskega letalskega častnika, ki je bil na mestu mrtve zaradi dobljenih poškodb.

TUNIZIJA NEHRU POVAJEN V TUNIS

Pariz, 18. jul. (AFP). Predsednik vlade Habib Burgiba je povabil Nehruja

ZLATA OBALA IZIDI VOLITEV

Akra, 18. jul. (AFP). — Po dosedanjih podatkih o izidih splošnih volitev, ki so bile večeraj na Zlati obali, je dobila Narodna konvencija 38 mandator. Narodna stranka Severa 5, gibanje Nacionalne osvoboditve pa 2 mandata.

Parlament Zlate obale šteje 99 poslancev, vendar so jih volili le 94, ker kandidati Narodne konvencije v petih

Za Dunaj ni potreben ne zemljevid, ne vodit in noben prijateljski nasvet. Na Dunaju samo tri zares nemške du-kajti Ljubljane in samo nekajkrat pomnjen Dunaj: kjer so v Ljubljani Glavna pošta, Cankarjeva cesta, Kardeljeva ulica in Trg revolucije, je na Dunaju Ring z vsemi pritliklami, od parlamenta do bank in Univerze; kjer so v Ljubljani gledališča, so na Dunaju teatrir; kjer je v Ljubljani Ljubljanski je na Dunaju kanal Donaves; kjer so okoli Ljubljane Rožnik, Dravice, Posavje in Golovec, je v okolici Dunaja Grinzig, Kahlenberg in tako imenovani zeleni pas, in kjer je v Ljubljani Glavni kolodvor, ki ni bil bombardiran, je na Dunaju Južni kolodvor, ki je bil bombardiran ter je na las podoben ljubljanskemu.

Na Dunaju imajo seveda že dober tramvaj in pogljoblno progo in v njem živi toliko ljudi, kot je vseh Slovencev. Toda po statistiki »Neuer Kurier« je na Dunaju samo tri zares nemške dunajske države. Statistika za Ljubljano se ni izdelala. In nazadnje, tudi na Dunaju so sami hotrali, ministrirali, intendantni, referenti, doktorji in solski nadzorniki, kdor pa nič ni, je profesor ali inženir.

Ob izhodu s postaje pobirajo skavti in dobrodelne ženske prostovoljne prispevke za Kolodvorski misijon. V večji hiše, kamor sem namenjen, so letaki: KATOLICANI, POZOR! SOTORSKI MISIJON NA TABOR-STRASSE SEKTA! NE POSILJATE TJAKAJ SVOJIH OTROK! SE SAMI NE HODITE TJAJ!

Sotorski misijone se zavzema, sem izvedel, da večjo skromnost in čistost katoliške vere. Stanujem v ulici Weyringer, približno tam, kjer je v Ljubljani Čomškova ulica, pri gospe Houskovi. Ležim pod stropom, iz katerega štrli štuka-

OKROŽJIH NISO IMELI NOBENEGA PROTİKANDIDATA.

Zeneva, 18. jul. (AFP). — Sve-lovna zdravstvena organizacija je objavila podatke, ki iz njih povzemanj, da na vsakih 100.000 ljudi povprečno 27 naprav samomor. Podatki se nanašajo na 25 dežel. V teh deželah naprav samomor povprečno vsako leto skupno 75 tisoč ljudi, in sicer trikrat več moških kot žensk. Največ samomorov je na Japonskem, Danskem, v Avstriji in Švici, najmanj pa na Irskem, v Čileju in Španiji. V ZDA je število samomorov med belci trikrat večje kot med črnci.

FRANCE BRENK: »Gorje deželi, ki potrebuje junake!«

B. BRECHT: »GALILEJEVO ZIVLJENJE«

govih del in njegovi biografji z brzo-vlakni in letali iz New Yorka, iz Lenin-grada in Tokia na Dunaj. Na tisoče »kulturnih turistov se vozi v Baickih in Cadilicah na družbene prireditve »I, stopnje, plačujejo vstopnice s tisoč dolarji in — haje — tudi poslušajo izvedbe njegovih skladb...«

Dunanjskanj so obnovili svoje po-glavitne tri trdnjave: Burgtheater, Dr-žavno opero, in kmalu bo popravljena katedrala sv. Stefana.

FRANCE BRENK: »Gorje deželi, ki potrebuje junake!«

B. BRECHT: »GALILEJEVO ZIVLJENJE«

»Gospod, pokazal vam bom, česar vam noben vodit ne bi znal pokazati. Izvolite. — Kakšen rojak ste? Jugoslovane? Nakar se začne moč pogovar-jati z menoj v dostojni srbsčini. Przo vojno je prebil v Bosni. Od vhoda v katedralo s Kärntnerstrasse mi je pokazal z vid vtišenj kolobar in dve v prid pritrjeni železni palici.«

»Krog, gospod, je mera za hlebec kruha. Daljša palica je mera za platno, krajša za volneno in drugačno blago. Kdor je podvomil v pravo mero, je lahko ob cervki izmeril velikost hlebec ali dolžino blaga, in prijel trgovca, če ga je ogoljufal... Da, to so bili čast! Da, to so bili čast!«

Večja izbira boljša postrežba

Tudi po upostavitvi malega obmejnega prometa z Italijo se promet v maloprodajni trgovini ni občutneje zmanjšal

Novo gospodarske smernice so se ugodno odrazile tudi v naši trgovini. V zadnjih mesecih z zadovoljstvom ugotavljamo, da sta ob izbiri in kakovosti blaga občutno povečala odnosno zboljšala, pa tudi ustrežljivost prodajalcev je večja, kot smo jo bili vajeni še do nedavnega. Na Primorskem pa kljub temu marsikje še vedno primanjkuje nekaterih vrst blaga (zlasti posode, štedilnikov, nekaterih vrst tekstilij itd.), kar je pripisati objektivnim in subjektivnim težavam; znatni oddaljenosti od proizvajalnih središč, slabim prometnim zvezam, marsikdaj pa tudi okorelosti grosovov in njihovi težnji, da posredujejo

maloprodajni trgovini le blago, ki je najbolj rentabilno. V krajih vzdolž 10-kilometrskoga obmejnega področja je promet v maloprodajni trgovini, kljub upostavitvi obmejnega prometa z Italijo, v celoti ostal približno enak, oziroma se vsaj ni občutneje zmanjšal. Ponekod se je nekoliko zmanjšala prodaja drobnih tekstilij in raznih galanterijskih predmetov, zato pa se je tembolj povečala prodaja živil, mesa in delikates.

Da bi samostojne prodajalne v goriškem okraju (brez trgovin KZ) lahko posedovale potrebni-kom večjo izbiro blaga, so v zadnjih dveh mesecih zaprosile za 63 milijonov 400 tisoč dinarjev dodatnih obratnih kreditov. Približno polovico prošnje je že ugodno rešenih. Tretjino odobrenih zneskov so trgovine porabile za povečanje zalog, ostali dve tretjini pa, za takojšnja plačila dobaviteljem. Se vedno pa je pogost pojav, da nekatere prodajalne nerade kopijo večje zaloge iz bojazni pred skakanjem cen in zastojem v prodaji nekaterih vrst blaga.

Tudi mladina iz goriškega okraja bo pomagala graditi cesto v Brkinih

Iz goriškega okraja bo v začetku prihodnjega meseca odšlo na gradnjo ceste v Brkinih 29 mladink in 23 mladincev. V letošnji mladinski delovni akciji

Slovenska Bistrica

Število vlagateljev in hranilnih vlog se večja

Združena hranilnica in posojilnica pri Novi Gorici, je letos izdala posameznim kmetovalcem, pa tudi delavcem in uslužbenecem 30 novih hranilnih knjižic. Sedaj ima hranilne knjižice 58 tisočnikov, ki imajo v zavodu založen skupaj nad 7 milijonov dinarjev. Obseg hranilnih vlog je konec lanskega leta znašal komaj 5 milijone dinarjev. Število vlagateljev in obseg hranilnih vlog pri hranilno-kreditnih oddelkih kmetijskih združenj. Vtem ko je ob zaključku lanskega leta bilo 5411 vlagateljev, ki so imeli okrog 76 milijonov dinarjev vlog, se je število vlagateljev do konca preteklega maja zvišalo na 5624 in obseg hranilnih vlog skoraj na 85 milijonov dinarjev.

Kolonije in taborjenja za partizanske otroke

Okrajni odbor ZB NOV v Novi Gorici je letos poslal v kolonije in na taborjenja precej partizanskih otrok iz vsega goriškega okraja, ki živijo v slabih materialnih razmerah. V dvanajsetih dneh v koloniji skupina 62 otrok brez staršev, starih izpod 14 let. Strindvajsetega julija bo to prvo skupno zamenjalo petinšestdeset mladenčev in deklet, ki bodo ostali v koloniji tudi po 21 dni. Omenimo naj dalje, da je iz goriškega okraja dne 21. julija odšla skupina 52 partizanskih otrok na 21-dnevno taborjenje v Zalec v Savinjski dolini. Razlog tega pa so nekaj otrok poslali v kolonije oziroma na taborjenja neposredno Občinski ljudski odbori, oziroma njihovi skrbstveni organi. Za vzdrževanje partizanskih otrok je Glavni odbor ZB NOV Slovenije prispeval po 1000 din za vsakega, ostale stroške pa bo kril Okrajni odbor organizacije.

Lepa gospodarska razstava v Slovenski Bistrici

Kaj zna in zmore gospodarstvo slovenjebistriške občine, so tokrat dokazala podjetja, zadruga in obrtniki iz Slovenske Bistrice in okoliških krajev. Prostor pred

nižjo gimnazijo, pa tudi šolske razrede, so pred dnevi spremenili v razstavišče, kjer prikazujejo podjetja svoje izdelke. Med podjetji iz občine izstopa Tovarna metalnih polizdelkov, ki z mnogimi proizvodi ponazarja svoj prehod od bakra na aluminij. Aluminijaste izdelke prikazuje tudi Tovarna glinice in aluminija iz Kidričevega, ki nastopa kot gost. Med podobnimi je tudi Tovarna kovanega orožja iz Zreč, LIP Konjice, Tovarna strojev in livarna Hoče. Na razstavi je skupno zastopanih več kot 50 razstavljalcev iz občine in obrobnih krajev. Med domačimi podjetji je še posebej omeniti okusne izdelke obrtnih podjetij, pohištvo, lesne proizvode, izdelke iz granita in izdelke bistriške steklarne. Za razstavo je bilo že prvi dan veliko zanimanje, saj jo je obiskalo nekaj več kot tisoč pet sto obiskovalcev. Po svojem obsegu in ureditvi se lahko razstava kosa z mnogimi po večjih mestih. Mnogo so k temu pripomogla podjetja, ki ne le, da so razstavila pster izbor svojih izdelkov, pač pa tudi poskrbela, da so njihovi razstavniki prostori okusno aranžirani.

Gospodarska razstava v Slovenski Bistrici

Po zborih volivcev pivske občine

V minulem mesecu so bili v občini Pivka v vseh vaseh, razen v štirih, zbori volivcev. Na njih so odborniki Obč. LO in člani krajevnih odborov poročali o tekočem delu. Iz poročil krajevnih odborov je bilo posneti, da nekateri niso razumeli vloge komunalnega sistema. Volivci so na zborih razpravljali o družbenem planu in proračunu za leto 1956 in se seznanili z ukrepi Ob. LO Pivka. Na večini zborov volivcev so razpravljali tudi o krajevem samopriskrbi v naravi. Tako so na nekaterih zborih sklenili popraviti vsake poti. Vsi zbori volivcev razen v vaseh Nadanje soto, Mala in Velika Pristava ter Drskovec, so bili dobro obiskani. Želi se, da tu volivci ne ščitijo potrebe, da bi prišli na zbor in razpravljali o vprašanih, ki zadevajo njih same. V Nadanju soto je namreč pot potrebna popravila, za kar prihajali še niso ničesar storili. V začetku letošnjega leta je namreč Obč. LO sklenil financirati popravila nekaterih vaških poti. Da pa volivci iz vseh vasi sklenili, naj bi ta sredstva uporabljali samo za pripravo gramozu, metlom ko bi ostala dela, prevoz gramozu, posipanje, in druga opravila sami.

Kratke iz raznih krajev

Občinski ljudski odbor Mozirje je na svoji zadnji seji sprejel več predpisov iz področja gospodarstva, turizma in zdravstva. Na seji so obirno razpravljali tudi o stanju knjigovodstva v manjših obrtnih podjetjih socialističnega sektorja. Sklenili so ustanoviti knjigovodski biro s sedežem v Mozirju.

Občinski ljudski odbor v Mozirju je nedavno začel graditi novo šeststanožno stanovanjsko hišo za uslužbence Obč. LO. Sredstva za gradnjo črpajo iz stanovanjskega sklada občine. Z dograditvijo stanovanj bo delno rešeno vprašanje stanovanj za uslužbence Obč. LO, ki so morajo zdaj voziti v službo iz oddaljenih krajev.

V Mozirju so že več let govorili, da je treba modernizirati glavno republikansko cesto, ki je speljana skozi trg Mozirje. Končno se je vprašanje prelozilo z mrtve točke. Krajevni činišči, zlasti pa Turistično društvo, so zela zavzeli. Tudi Okrajni LO Celje je imel za modernizacijo ceste razumevanje in odobril potreben kredit. Nekaj na upravo. Začetna dela na cesti so v polnem teku. Žadaj bodo cesti za nekaj časa zaprli in jo začeli asfaltirati. Predvidevajo, da bodo dela končana do meseca septembra letos.

V Sadnoličerskem kombinatu Fručal v Ajdovščini so v zadnjem času izdelujejo svet vrst sadnih kompotov, pa tudi sadno mezo, konzervirajo mleko in sadje predelujejo v sokove. Za kompotje je veliko povpraševanje tako doma kot v tujini. Pred dnevi so sklenili pogodbo z nekim italijanskim trgovskim podjetjem za takojšnji dobavo sedem vagonov breskovega kompota.

Minul teden je imel delavski svet Zelenarne šole zasedanje. Po izpni predloga novega, premijskega pravilnika, ki ga je predložila delavna komisija, je bil le-ta z nekaterimi spremembami sprejet. Prav tako menba v tarifnem pravilniku podjetja. Načrt pa so razpravljali o družbenem preprečevalu. Objektive težave so popoln polletni plan, zato bo treba v bodoče še bolj poprijeti za delo, da bo letošnji družbeni plan v celoti izpolnjen.

Izdatki za socialno zavarovanje presesegajo dohodek

Te dni je bilo v Novi Gorici drugo redno zasedanje skupščine Okrajnega zavoda za socialno zavarovanje, na katerem so spričo zadnje upravno-teritorialne razdelitve in reorganizacije službe socialnega zavarovanja sprejeli novi statut Zavoda in poslovnik skupščine. Odobrili so tudi zaključni račun za minulo leto in proračun dohodkov in izdatkov za leto 1956. Lani je zavod zaključil poslovanje s primanjkljajem v višini 48 milijonov dinarjev, za tekoče leto pa se predvideva, da bodo izdatki večji od dohodkov za najmanj 13 milijonov dinarjev. Večji izdatki so predvideni za ambulantno zdraviljenje, za zobno nego in za zdravljenje v bolnišnicah. Precejšen znesek pa bo v primerjavi z lanskim letom prihranjen pri potnih stroških zavarovancev, na kar v prvi vrsti ugodno vpliva dejstvo, da nekateri specialisti prihajajo redno v Novo Gorico.

OB DESETLETNICI MARIBORSKE KOČE

Vsako leto več planinskih postojank na Pohorju

Prvo leto po vojni planinci in ljubitelji Pohorja niso mnogo zahajali na planine. Planinske kočice in domovi so bili požgani in redki gostje so postajali pred ruševinami in razmišljali o letih, ki bodo potrebna, da bo škoda popravljena in da se bo planinstvo spet razmahnilo.

Toda planinci so se takoj lotili obnove požganih planinskih koč. Med prvimi je bila obnovljena in na novo urejena Mariborska koča, njej pa so se kmalu pridružile nove, od mariborskega Pohorja do Slovenjega Gradca. Mariborska koča je sicer po svoji zunanosti in uredenosti skromna, zato pa pomembna za začetek obnove in gradnje planinskih in turističnih postojank na Pohorju. V nedeljo,

Dolenjska za Dan vstaje

Ze 4. julij je potrdil, s kakšno prisrčnostjo so naši ljudje proslavljali letošnji Dan borca. Organizacije Zveze borcev in Socialistične zveze na Dolenjskem so se zato v mnogih krajih samoiniciativno lotile priprav, da bo dostojno počaščen tudi 22. julij — Dan vstaje slovenskega ljudstva.

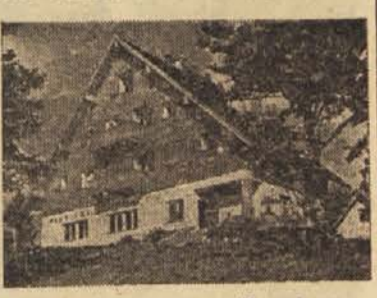
V Novem mestu pripravljajo vodstva vseh organizacij in društev povorko, ki bo v soboto zvečer. V njej bodo sodelovali gasilci, strelci, enota JLA in košičarji, lovci, športniki, keglja-

ci, motoristi in drugi. Povorka bo zaključena na Glavnem trgu, kjer bo pred poslopijem ObLO glavna proslava. V mraku bodo na hribovskih okoli mesta zakurili kresove, bregove Krke pa razsvetlili z bengaličnim ognjem. Pred tem bo na Krki veslaško tekmovalje, zvečer pa se bodo pomerili tudi kegljaci in drugi športniki. V nedeljo zjutraj bodo pohodi in izleti s kamioni v razne partizanske kraje. Delovni kolektivi in sindikalne podružnice pripravljajo tudi tokrat izlete svojih članov k planinskim kočam na Gorjancih, Mirni gori, Frati, Debencu in Polomu.

Na Vrheh nad Trebnjem bodo v nedeljo odkrili spominsko ploščo narodnemu heroju in priljubljenemu aktivistu NOB Jožetu Slaku — Silvu. Zveza borcev občine Trebnje pripravljajo skupno s člani drugih organizacij pohod na Vrhe v štirih smereh. Iz Straže bodo šli ljudje na obisk v partizansko vas Drganja sela, kjer bo miting, nastop dveh pevskih zborov, govor in zabava. V Prečni bodo priredili manjši letalski miting, v vseh večjih krajih po Dolenjskem pa pripravljajo slavnostne akademije, kresove in izlete.

Posebno so se pripravili na Dan vstaje dolenjski strelci. 14 strelskih družin v okraju bo priredilo v nedeljo množična športna streljanja. V Novem mestu bo strelsko tekmovalje na strelšči v Bršljunu, pa tudi na starem strelišču čez Krko pod Rogovim logom, kjer bo dobil vsak udeleženec tekmovalje, ki bo izpolnil predpisano število krogov, spominsko značko. Motoristi bodo imeli v nedeljo dopoldne »lov na lisice«, nato pa se bodo zbrali motoristi iz Novega mesta, Cramolja in Kočevja na Rogu pri Bazi 20, kjer bodo imeli krajšo slovesnost.

gibljejo cene dnevnemu pensionu od 400 do 600 dinarjev. Slovesno praznovanje 10-letnice Mariborske kočice je kratica

»Planinka« na mariborskem Pohorju

tudi praznik planinstva in turizma na Pohorju v novi svobodni domovini. Ob njem je treba izreči priznanje vsem, ki so v tako kratkem času po vojni ustvarili iz Pohorja planinsko turistično področje, ki je po številu modernih gostišč in domov med prvimi v državi.

Velika politična, kulturna in gospodarska manifestacija v Preboldu

Dne 22. julija 1941 je bila v Preboldu sestavljena I. savinjska četa. V vseh bojih med štiriletno vojno je le-ta izvojevala marsikatero zmago nad sovražnikom. Mnogo borcev je žrtvovalo življenje in le majhen del jih je ostal živ. Po vojni je predlagala organizacija ZB, naj bi bil 22. julij krajevni praznik. Vsi prebivalci kraja Prebold so osvojili predlog in od takrat so vsako leto na dan 22. julija v Preboldu velike slavnosti. Letos pa so se odločili, da bodo v okviru krajevnega praznika prireditev kar celih sedem dni, in sicer od 16. pa do 22. julija. Sedmi se bodo vrstile najrazličnejše prireditve, tekmovalje, pohodi, igre itd. Razumljivo je, da bo največji poudarek na spominu padlih. Nismo pozabili na mladino in en dan smo določili samo zanj. Se prav posebno mislimo na kmečko mladino. In razen prireditev in komemoracij bo še nekaj posebnega — otvoritev čitalnice. In na zaključku vsega bo v nedeljo 22. julija ob treh popoldne velika povorka. Kmetje

pr pripravljajo vozove in konje. Zene zadrugnice bodo na kamionih prikazovale najrazličnejše tečaje in njihovo korist v domači hiši; kmečki fantje in dekleta pripravljajo narodne noše in najrazličnejše orodje, potem telovadci, gasilci, kegljaci, ljudska tehnika, dramska in folklorna skupina, traktoristi in strojniki pri KZ čistijo in pripravljajo stroje. Da, cela povorka bo kot veličanska prirodna razstava, ki bo pokazala, kaj in kako se dela v obrobem savinjskem trgu Prebold in Sečah. Skratka, krajevni in narodni praznik, proslava v čast spominu padlih se mora razviti v veliko politično, kulturno in gospodarsko manifestacijo. K. P.

V strelskih družinah 1100 članov

Strelska organizacija v Pomurju nima kdo ve kakšne tradicije. Njeni prvi začetki so šele pred petimi leti. Kljub temu pa se je dosejal že dokaj uveljavila tudi na podeželju, saj je v 20 strelskih družinah vključenih že 1100 članov.

Letošnja okrajna tekmovalja se je udeležilo 18 družin. Prvo mesto si delita družina »Tromejnik« iz Mur. Sobote in družina iz Krizevec pri Ljutomeru. Soboski strelci pa si vroče želijo, da bi lahko čimprej trenirali na vsaj tako urejenih strelščih, kot jih imajo Ljutomerčani in Krizevčani. Sedaj nimajo prav nobenega strelšča. Zbrali so že denar in si omislili načrt za gradnjo strelšča za zračno puško. Bilo bi naj v mestnem parku. Vojško, strelsko in lovsko strelšče pa bi radi zgradili v bližini Markiševca. Uresničenje teh načrtov pa je seveda v marsičem odvisno od razumevanja in pomoči merodajnih čimteljev.

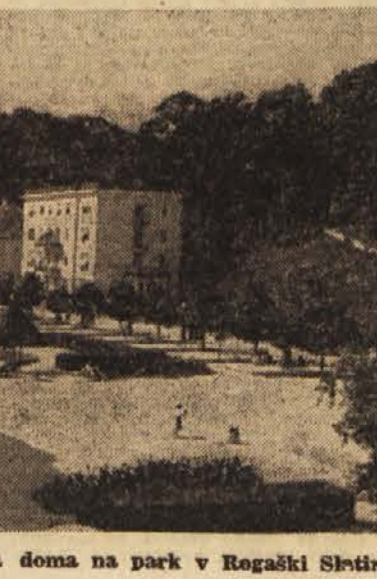
NEDELJSKE BELEŽKE IZ ROGAŠKE SLATINE

Veliko izletnikov, a malo gostov

Posebno novega ni nič bilo v nedeljo v Rogaški Slatini. Dopoldne je bilo za hip vzbudila pozornost kolona okrašenih avtomobilov — povorka, ki so jo pripravili mehaniki in šoferji za svoj dan.

Potem se je spet vsak obrnil v svojo stran, pomenki in prečeren smeh se je nadaljeval.

Nedeljski izlet v Rogaško Slatino je za vsakogar prijetno doživetje. Sicer je malce gneče na vianu, toda ob prijetnem razpoloženju se to kmalu porabi. — V kopalnišču z lepim plavalnim bazenom je prostora za več sto kopalcev. Tudi tu so ob nedeljah v večini obiskovalci iz Zagreba in Celja. Toda, kaj bi naštevali, ko pa je vendar najlepše, če vsak sam izbira med prijetnim in najlepšim.

Pogled z balkona Zéravilžéga doma na park v Rogaški Slatini

Zemlja daje dragocen plin

Iz novih vrelcev Donat (2), Styria (1) in Tempel (1) v Rogaški Slatini že dve leti črpajo razen vode tudi naravni plin — ogljikov dioksid. Iz vsakega vrelca so speljane cevi v plinarno, kjer ta plin polnijo v jeklenke in jih nato pošiljajo v razne kraje Slovenije in Hrvaške. Popolnoma čisti plin prihaja iz zemlje skupaj z vodo. Jeklenke polnijo noč in dan, v treh delovnih izmenah. V osmih urah pridobijo iz vseh štirih vrelcev do 240 kilogramov ogljikovega dioksida. K.

PRODOREN USPEH BEOGRAJSKE OPERE

Prvo srečanje z MENOTTIJEVIM »KONZULOM«

Giana Carla Menottija smo doslej poznali le po lastavih ocenah inozemstva in po radijskih posnetkih njegovih opernih del. Čeprav je že leta 1935 kot mlademu doživel v Philadelphiji (ZDA) velik uspeh s svojo komično enodejanko »Amelija gre na ples«, se je v svetovnem merilu uveljavil šele s »Konzulom«, melodramo v treh dejanjih, ki je ob svoji premieri leta 1950 v New Yorku vzbudila vsestransko pozornost. — V torek, 17. julija, nam jo je v okviru letošnjega festivalnega sporeda posredovala beograjska Opera v tako dogmami in utežani interpretaciji, da smo dobili neskaljen vpogled v umetniško delavnico skladatelja in libretista Menottija, pa tudi v umetniška stremjenja bratske operne ustanove.

Menotti izjavlja o sebi: »Na tem mi je, da stojijo na odru živi pojoči ljudje. V kakšen »izem« me svet uvršča, me ne zanima. Naše prvo srečanje z njegovim »Konzulom« to izjavo povsem potrjuje. Kot libretist in glasbenik stremi nenehno za odsko učinkovitostjo, ki mu je prvo in zadnje menilo. Instinkt za odsko dramatično ga varuje slehernih dolžin; ponavljanja v besedilu in glasbi se pojavljajo le tam, kjer so psihološko nujno potrebna. Recitativnost in ariznost si držita ugodno ravnotežje; zato so odlično grajeni ansambli prava muzikalna poslastica za razvzajeno uho. Wagnerijsko načelo, da spada na oder dogodek, ne pa pripovedovanje o dogodku, je polno upoštevano. Kjer pa gre za prilike sanj, prividov ali celo za delirij, tam se razvija scena na sceni, kot jo imamo v spominu iz Millerjevega »Trgovskega potnika«, in v hipu poživijo dejanje. Kot glasbenik se Menotti ne vdiha tisti struji, ki je med obema vojnama vodila muzikalno dejanje odskemu vtršču s komorno-koncertantnim prizvokom (prim. P. Hindemitha). Nasprotno se naslanja na nazor verizma in je njegova glasba tako z oblikovne kot z instrumentalne strani sijajna ilustracija vsega, kar se na odru dogaja. Zato prehaja Menottijeva glasba iz izrazito kantabilne linije v govornji recitativ, iz melodične invencije v zgolj zvočno kuliso. Nemara so nekateri ocenjevalci prav v takem naturalističnem pojmovanju operne umetnosti, naslonjene na pucincizem, našli spotikje in grajali avtorjev eklektičizem in nesvojskost v iskanju glasbenega izraza. Tudi nam se je vsilila primera s Suttermeisterovo opero »Romeo in Julija«, ki se poslužuje drugačnih, sodobnejših, manj živčnih in vendar globlje segajočih glasbenih prijemov. — Vendar dve prednosti, ki sta nedvomno pripomogli do »Konzulovega« uspeha, držita: Menottijeva muzika je

sila napeta in zgovorna, zato stalno podžiga poslušalcevo dojemljivost. Povrh je Menotti v svojem »Konzulu« našel ustrezen glasbeni izraz za take prozaične epizode, ki so se jih doslej libret-

vskajo svojo žrtev v obup, je v II. dejanju izvenela v tako ekstazo, da je prevzela občinstvo in izzvala dolgotrajne ovacije. Naša znanca z opernega in koncertnega odra, baritonist D. Popović in ba-

Cvejić in D. Stare. Posebno slednji je svojo skrajno delikatno viogo hipotiziraja N. Magdoffa rešil tako dosledno in dovtopno, da je dejanju, prepelnemu mučnih situacij, prillil brez slehernega komedijantstva prepotrebnege, čeprav trpkoga razvedrila.

Predstava je potekala v znamenju neskaljenega muziciranja v orkestru in na odru, ki ga je temperamentno usmerjal dirigent Oskar Danon. Režiserju J. Kulundriću gre zasluga za pravilno pojmovanje in do podrobnosti izdelane odrske like. Sodobno sceno je izdelal scenograf M. Denić. — Ljubljansko občinstvo pa, med katerim so prevladovali zvesti in vneti poslušalci operne umetnosti nad priložnostnimi gosti, je z največjo prisrčnostjo in iskreno hvaležnostjo aplavdiralo visoki umetnosti beograjskega opernega gledališča. PAVEL ŠIVIC

Prizor iz Menottijevе opere »Konzul« v izvedbi beograjske Operе. Sekretarka (M. Miladinović), Italijanka (Ljubica Ljubičić) in Hofner (B. Pivnički)

tisti in skladatelji veriztirše smeri dosledno izogibali. Ta dar je dodal »Konzulu« tisto znatno trohico zanimivosti, ki tudi razvzajeni publiki pove nekaj »novega«, še nepremletega.

Za vloge, ki terjajo poleg dinamično razsežnih glasov tudi izrazite igralce, je našlo vodstvo beograjske Operе odlične interprete. Njih izenačenost in vigranost je bilo doživljeno, čeprav je teža cele predstave ležala na vlogi Magde Sorel, žene preganjanega borca zoper nastitstvo diktature, ki ji v bedi umreča dete in tašča in ki se spričo grožen in zasledovanja zastrupi. V. Hejbalova je z njo dosegla ponoven višek svoje odrske umetnosti. Doživlja utrip muzike, uživlja se v usodnost dejanja, pogodi deklamacijsko glasbene linije. Kar se nam razodeva premonogokrat kot naučeno, deluje pri njej spontano. Njena obtožba nehumanih življenjskih okrutnosti, ki gonijo

sist M. Čangulović, sta kot protigricalca, prvi v vlogi zasledovanega borca za pravice, Johna Sorela, drugi kot policijski agent, do kraja pogodila pevski in igralški značaj svojih povsem različnih vlog. Alitiska E. Pinterovičeva je podajala Johnovo mater z vso nežnostjo starke do vnučka in z vso zagrenjenostjo do bednega životarja ter našla ne le obilo širokih, temveč tudi nekaj v srce segajočih nežnih tonov v svojem bogatem glasovnem registru. M. Miladinovičeva, ki je utelesila konzulovo tajnico z vso navidezno hladnostjo in formalnostjo odgovorne uradnice, se je razvzajla v mezzosopranistiko s svežim, prodornim in gibčnim glasom. — Bedne človeške stvore, ki jih srečavamo v konzulovem tajništvu in ki zaman čakajo na potna dovoljenja, da bi se izognili zasledovanju in represalijam oblasti, so igrali in pa B. Pivnički, Lj. Gregorić, A. Džordžević, B.

Med festivalnimi prireditvami v Jugoslaviji zavzemajo Dubrovniške poletne igre najodličnejše mesto. Tako po tradiciji — letos štejejo že svoje sedmo poletje —, kakor po obsežnosti in kvaliteti programa, na katerem sodelujejo najboljši domači ansambli ter številni tuji umetniki, se dubrovniške poletne igre iz leta v leto vse bolj uvrščajo med pomembne prireditve v evropskem okviru. Izredno bogata arhitektura starega Dubrovnika jim nudi svojstvene uprizoritvene možnosti, ki so navdušile in še navdušujejo množice domačih in tujih obiskovalcev.

Na letošnjih dubrovniških igrah, nad katerimi je prevzel pokroviteljstvo predsednik republike Josip Broz-Tito, bodo obiskovalci lahko videli 74 različnih predstav na 13 prizoriščih.

Prvih štirinajst dni je poteklo v znamenju zagrebških umetnikov. Pred Kneževim dvorcem je Drama Hrvatskega narodnega gledališča izvajala Gunduličovo »Dubravko«, ki ni bila tukaj uprizorjena že dobrih petnajst let. Zagrebška Opera je na trdnjavah Revelin in Lovrijenac uprizorila Gotovčevega »Era«, Lhotkovega »Vraga na vasi«, Verdijevega »Othella« in Brittenovo »Lukrecijo«. Okrog uprizoritve Gunduličeve »Dubravke«, ki jo je režiral Tito Strozzi, je bilo precej diskusije, ali se naj drama, predvsem zaradi tujcev, uprizori v stilu velikega spektakla, ali, bliže Gunduličevi zamisli, kot pastirska igra.

Od slovenskih ansamblov se bo Dubrovniških poletnih iger udeležila letos ljubljanska Opera z baletom. Svoje gostovanje bo začela z Mozartovim »Don Juanom«, ki bo uprizoren 21. avgusta pred palačo Sponza. Naslednjega dne bo orkester ljubljanske Operе skupaj z beograjskim Akademskim pevskim zborom »Branko Krstanović« izvajal »Carmina Burana« Carla Orffa. Razen »Don Juana« bo Opera uprizorila še Rossinijevoga »Seviljskega brivca«, balet pa bo izvajal baletni večer, ki bo obsegal »Nekdanje svečanosti« Richarda Straussa, Mozartove »Les petit riens« in Gotovčeve »Simfonije kolo«. Prav gotovo bo dubrovniška festivalska publika predzad-

Letošnji Trdinovi nagrajenci

Te dni je bila v prostorih Dolenjskega muzeja v Novem mestu intinma svečanost. Na dan obletnice smrti pisatelja Janeza Trdine je okrajni odbor Sveta Svobod in prosvetnih društev novomeškega okraja tretjič podelil Trdinove nagrade za umetnost, znanstveno in splošno ljudsko prosvetno delo. Ob navzočnosti predstavnikov ljudske oblasti, organizacij in ustanov je zbrane goste in nagrajence pozdravil predsednik Okrajnega odbora Sveta Svobod in prosvetnih društev Tone Bele ter čestital nagrajencem, ki so s svojim delom zaslužni za Dolenjsko ter za prikazovanje njenih ljudi in njihovega ustvarjanja.

Trdinovo nagrado za likovno umetnost je dobil akademik Božidar Jakac, ki z občuteno roko umetnika upodablja dolenjsko pokrajino in njene lepote. Skladatelj akademik Marjan Kozina je dobil Trdinovo nagrado za

glasbene stvaritve, s katerimi je obogatil slovensko glasbeno umetnost z deloma »Bela krajina« in »Ilova gora«. S temi deli je namreč postavil tudi Dolenjsko in njen delež v narodnoosvobodilni borbi na zasluženo mesto. Za publicistično delo je dobil Trdinovo nagrado Ivo Pirkovič, pisec mnogih znanstvenih razprav in člankov ter knjige »Po sledovih rimske volkulje«. Za uspešno ljudsko prosvetno delo v letu 1955-56 sta prejeli nagradi prosvetno društvo »Lojze Košak« iz Kostanjevica in »Svoboda« iz Kanizarice pri Ceronomlju, ki sta bili v pretekli sezoni med najdelavnejšimi dolenjskimi prosvetnimi društvi.

V imenu nagrajencev sta se zahvalila za priznanja, diplome in nagrade akademika Božidar Jakac in Marjan Kozina, medtem ko je nagrado za odsotnega Ivo Pirkoviča prevzel predsednik občinskega ljudskega odbora Novo mesto Boris Andrijanovič. Tg

SEDME DUBROVNIŠKE POLETNE IGRE

Med festivalnimi prireditvami v Jugoslaviji zavzemajo Dubrovniške poletne igre najodličnejše mesto. Tako po tradiciji — letos štejejo že svoje sedmo poletje —, kakor po obsežnosti in kvaliteti programa, na katerem sodelujejo najboljši domači ansambli ter številni tuji umetniki, se dubrovniške poletne igre iz leta v leto vse bolj uvrščajo med pomembne prireditve v evropskem okviru. Izredno bogata arhitektura starega Dubrovnika jim nudi svojstvene uprizoritvene možnosti, ki so navdušile in še navdušujejo množice domačih in tujih obiskovalcev.

Na letošnjih dubrovniških igrah, nad katerimi je prevzel pokroviteljstvo predsednik republike Josip Broz-Tito, bodo obiskovalci lahko videli 74 različnih predstav na 13 prizoriščih.

Prvih štirinajst dni je poteklo v znamenju zagrebških umetnikov. Pred Kneževim dvorcem je Drama Hrvatskega narodnega gledališča izvajala Gunduličovo »Dubravko«, ki ni bila tukaj uprizorjena že dobrih petnajst let. Zagrebška Opera je na trdnjavah Revelin in Lovrijenac uprizorila Gotovčevega »Era«, Lhotkovega »Vraga na vasi«, Verdijevega »Othella« in Brittenovo »Lukrecijo«. Okrog uprizoritve Gunduličeve »Dubravke«, ki jo je režiral Tito Strozzi, je bilo precej diskusije, ali se naj drama, predvsem zaradi tujcev, uprizori v stilu velikega spektakla, ali, bliže Gunduličevi zamisli, kot pastirska igra.

Od slovenskih ansamblov se bo Dubrovniških poletnih iger udeležila letos ljubljanska Opera z baletom. Svoje gostovanje bo začela z Mozartovim »Don Juanom«, ki bo uprizoren 21. avgusta pred palačo Sponza. Naslednjega dne bo orkester ljubljanske Operе skupaj z beograjskim Akademskim pevskim zborom »Branko Krstanović« izvajal »Carmina Burana« Carla Orffa. Razen »Don Juana« bo Opera uprizorila še Rossinijevoga »Seviljskega brivca«, balet pa bo izvajal baletni večer, ki bo obsegal »Nekdanje svečanosti« Richarda Straussa, Mozartove »Les petit riens« in Gotovčeve »Simfonije kolo«. Prav gotovo bo dubrovniška festivalska publika predzad-

Indonezijska folklorna skupina v Ljubljani

Sinoči je ob velikem zanimanju občinstva nastopila v okviru IV. ljubljanskega festivala indonezijska folklorna skupina, ki je žela mnogo odobravanja

FESTIVALSKI NASTOP ljubljanskega baleta

Program baletnega večera ansambla ljubljanske Operе na letošnjem ljubljanskem festivalu je bil dobro izbran glede na to, da je prikazal tehnično in umetniško rast tega našega plesnega telesa v celoti in solistov (se posebej). Fokuzak je, da je po umetniškem vodstvom Pia in Pina Mlakarja rasel v zadnjih desetih letih plesni ansambel, ki se je od leta do leta, od predstave do predstave razvijal, umetniško zorel in zrasel v telo, na katerega lahko ljubljana danes računa in katerega smo lahko prav veseli. Seveda je še daleč do popolnosti. Treba bo še ogromno dela, pridobiti si bo treba še večje umetniške zavesti in še večjega ter širšega znanja, da se bo približalo popolnosti — do popolnosti same se dokopljajo le redki, redki izbranci. Vendar plesno telo je tu, zavestno dela in stremi k temu.

Program je bil sicer stinlo zelo različen, vendar je bilo prav s tem prikazano široko področje plesnega obvladanja in to od starih baroknih plesov preko romantičnega baleta, začetkov moderne do naših folklorne.

Pri ocenjevanju posameznih plesov se ne mislim držati vrstnega reda, kot so bili izvajani na večeru, ampak kot se nastajajo na našem odru. »Valpurgina noč« — ta samostojna plesna poema iz Gounodovega Fausta je nastala pri nas spomladi leta 1953. Pia in Pina Mlakar sta ustvarila čisto novo, svojstveno koreografijo, ki je v popolnem soglasju tako po vsebini kot po plesni moči z glasbo. Gounoda imenujejo največjega francoskega romantika in tako je tudi ples v stilu romantičnega baleta. Za Mlakarjevo »Valpurgina noč« je značilno umetniško obvladovanje prostora, ki ga v živem plesnem toku brez najmanjšega zastaja izpolnjujejo in ves zbor, pa zopet posamezne zapeljivke in zopet deli zbora, dokler ga na koncu ne izpolni celoten zbor z vsemi zapeljivkami in sužnji v pravem peklenskem deliriju. V tem delu se nedvomno izraža umetniško bogata fantazija obeh koreografov, ki je lepo vsklajena z vso melodičnostjo te romantične glasbe.

Ce pomislim na izvajanje tega baleta v letu 1933. in ga primerjam z današnjim, moram upgotoviti veliko razliko. Ce je takrat prevladovalo le tehnično izvajanje plesnih likov, pred-

vsem pri nekaterih solistih, je danes celotno delo lepo izpisano. Čuti se, da je bilo delo v teh treh letih nestokrat izvajano in da je vse plesni ansambel tu resnično vpisan. Od solistk sta napravili največji razvoj Tatjana Ramić kot Aspasia in Majna Šovanić kot Lepa Helena. Spominjam se, da me je pri plesu ene kot druge motilo le golo tehnično izvajanje — sicer lepo izdelanih in preciznih izpeljav — z ostrimi in sekantimi prehodi daleč pod močjo glasbe. Danes sta plesa obeh izpisana, obogatena z večjo plesno kulturo in ju ne premaga več glasba. Plesa ostalih dveh zapeljivk Brede Smidove kot Kleopatra in Lidije Lipovčeve kot Frine, ki je že takoj spotehtka najbolj ogrela s svojim temperamentom in izrazno močno izpisano, sta ostala skoraj na isti visini.

Kakor Mlakar sam pravi v Gledališkem listu št. 7-9-55 je »Simfonično kolo« poizkus, kako napraviti iz raznih naših folklornih elementov kola novo, umetno in enovito koreografsko tvorbo, ki gre preko stilizacije in adaptacije. To je zelo zanimiv poizkus, zlasti, ker nam naša folklorna nudi ogromno bogastvo za njeno umetniško obdelavo. Zahteva pa ta obdelava veliko umetniško potenco in silno tankočutje. Doslej smo v Jugoslaviji vse premalo segali po tem bogastvu in vse premalo poizkušali ustvarjati naše jugoslovanske plesne stvaritve. Jugoslovanski koreografi in plesalci imajo tu še ogromno področje dela.

Mlakarjevo »Simfonično kolo« — nastalo v zimi leta 1955 — je prekrasno tam, kjer je Mlakar ostal zvest folklornim elementom. Kakor hitro pa te prekine s čisto baletnimi liki, se živ plesni tok umetno pretrga, postane neorganski in tudi nevsklajen s silnjajo Gotovčevko glasbo, grajeno izključno in čisto na našem folklornem bogastvu. Tako nas nestokrat zmoti naravnost vsiljena izpeljava nog, kakor tudi umeten in nepričljivi konec. Ples moškega zbora je premo moški, v njem je premo prave intenzitete in moškosti, kar nosijo za tako bogati meri naši folklorni ples. Morda nas vse to pred letom dni ni tako motilo, kot nas to moti danes, ko imamo še tako živo pred očmi vse folklorne plesne prelest, ki sta nam jo pred kratkim posredovala »Lado-

in »Kolo«. Prav tako nas danes bolj moti tudi izvedba sama. Čeprav se je ves baletni zbor zelo potrudil, manjka tej izvedbi pristnosti in tudi neposrednosti. Vse je vse preveč narajeno. Mislim, da mora to kljub umetniški predelavi ostati, ker je ravno v tem največja moč in lepota. »Nekdanje svečanosti« sta Mlakarja napisala in koreografsko oblikovala na podlagi glasbe, ki jo je po Fr. Cooperju napisal Richard Strauss in tudi v tesnem sodelovanju z njim že spomladi leta 1941 v Münchenski Operi. Z ljubljanskim baletnim ansambelom pa sta to delo nastudirala v zimi l. 1955. Ta plesna stvaritev je za nas po čisto plesni strani zanimiva in tudi poučna, ker nam na eni strani prikazuje estetsko starih baroknih plesov, ki so pa z vso lepoto že prenasani in je nujno, da se ob njih pojavlja in utira pot nova plesna estetika, estetika romantičnega baleta na prstih. Čeprav delo v celoti po čisto plesni strani — v Operi pride zaradi silnjaje scenarije in arh. Ernesta Franza in akad. slikarja Marijana Piberška veliko bolj do izraza — izven naravnost monumentalno, pa je vrh plesa sam šibak. Za ta vrh — staro se preživlja, rodi se novo — sta oboja koreografa vzele znani motiv baroka in romantike: Flora in Zefir. In prav Florin ples rok, ki v svojem težkem baročnem oklepu predstavlja staro in samo počenje oklepa, iz katerega se sliši ista, a vendar nova romantična Flora v plesu na »koncih«, je vse preveč samo zunanje nakazano, brez prave notranje umetniško plesne moči. Florin ples rok naj bi predstavljal njeno tožbo in željo po odrešitvi — toda tega v tem plesu ne vidimo. Roke same po sebi se sicer lepo gibljejo, toda temu gibanju ne verjamemo, ker ni organsko, ker ni v nikakem skladu z nekakršnim nagibom glave, niti ni v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim telesom, niti iz tega ne prihaja. Zato to gibanje izven kot samo sebi namen. Iz tega tudi sledi, da je počenje oklepa — torej višek — le čisto zunanje delo z rekvizitno kot takim, ni pa posledica resničnega hopenja, ki bi se moralo izražati tako v plesni moči Zefirja in še posebej v plesni moči Florine, ki je v skladu z ostalim

NAŠIM MLADIM BRALCEM

PRVIČ V BORBI

Priobčujemo spis starega partizanskega borca z željo, da bi tudi drugi borci napisali svoje spomine našemu najmlajšemu rodu.

Bilo je meseca maja l. 1942, ko sem odšel od doma v partizane. Bil sem še zelo mlad, ko

15 let star. Takoj prvi dan, ko sem prišel v partizanski tabor na Ostrem vrhu na Dolencem.

smo šli na pot, ki za mene ni bila prav lahka. Še preden smo krenili na pot, sem dobil puško. Čeprav sem puške bil vesel, me je njena teža močno zmučila, še preden smo se po dolgem potovanju ustavili v Dobrepoljski dolini, pri vasi Kopolje. Ta pot mi je ostala v živem spominu, kajti toliko petja, navdušenosti in borbenosti se nisem slišal in občutil vse dotlej. Ljudje so nas z navdušenjem pozdravljali in tudi stregli s pijačo in jedačo. Povedati moram še to, da takrat domači izdajalci se niso imeli toliko vpliva, kot so ga na žalost prav v teh krajih, o katerih pripovedujem, imeli pozneje.

Povedal sem že, da smo se ustavili in tudi utaborili v gozdu v vasi Kopolje. Nekaj dni po prihodu nas je šlo petnajst partizanov pod vodstvom komandirja čete tov. Svobodana v zasledo, da napademo Italijane, ki so prevažali hrano za tiste vojake, ki so v bunkerjih čuvali železniško progo. Sli smo po precej strmem hribu nad Kopoljem in prišli v vas Zuko in nato na Poljane. Na Poljanah nas je že čakal bradat mož, katera nas je potem vodil do mesta, kjer smo se razporedili, si pripravili zaklon in potem čakali Italijane in povelja našega komandirja. Bradati mož pa se je vrnil.

Sedaj si pa predstavljajte mene, na novo pečena partizana v tej zasedi. Nikdar še nisem streljal s puško. Tovariši so me sicer učili, kako moram meriti in streljati, a streljal še nisem. Trenutki čakanja so bili neskončni. Rad bi videl, da bi Italijani že prišli, da bi se udarili, da bi bilo

še konec borbe. Sam ne vem, zaradi česa sem se ves tresel.

Nismo dolgo čakali, a meni se je zdelo silno dolgo. Pritekel je opazovalec in javil, da po cesti prihaja petdeset Italijanov z dvema mulama. Komandir zapove: »Tovariši, bodite pripravljene! V meni se je vse napelo, a vendar sem se vlegel za zaklon, kakor so me naučili tovariši, pripravil sem puško za strel in tresoč čakal. Izza ovinka so se zavestile čelade Italijanov. Zdeli so se mi stari, plahi in vojaškega življenja siti ljudje. V rokah so nesli puške, pripravljene za strel. Srce mi je močno utripalo. Italijani so se nam tako približali, da smo jih imeli tik pred sabo. Komandir je dal povelje. Bombaši so vrgli bombe, mitraljezec je spustil rafal in tudi mi puškarji smo sprožili puške. Močno je zagrmelo. Italijani so vsi preplašeni iskali zaklon, seveda, kateri so ušli prvi plohi krogel in eksploziji bomb.

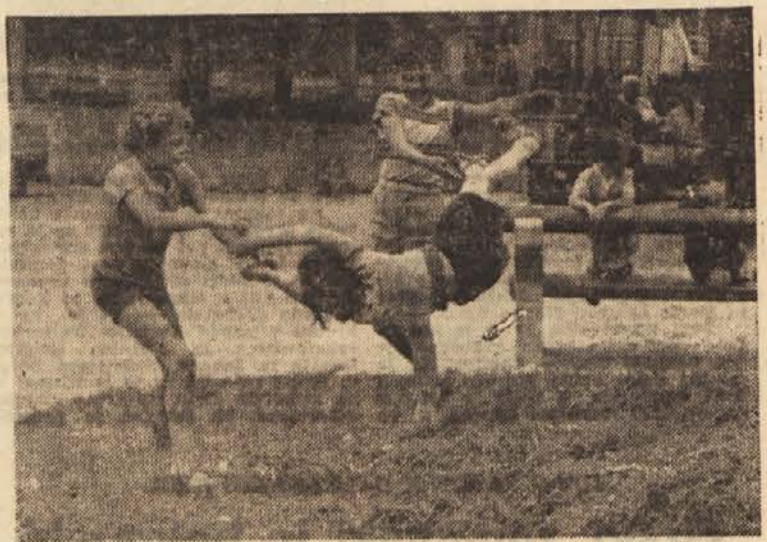
Streljali smo še kar naprej, tako da so se Italijani pognali v beg. Nekaj ino njih sotovarišev je skočilo k orožju, ki so ga pustili na bojišču Italijani, pobrali so orožje in se naglo vrnili. Komandir je dal povelje za umik. Vsi smo vstali in se priklopniki pomikalji za komandirjem. Sele te

daj, ko smo bili že na varnem, so Italijani začeli streljati in potem niso do večera prenehali. Streljali so iz vseh bunkerjev ob progi, iz Ribnice so se oglasili celo topovi in ves dan metali granate po gozdovih.

Vidite, dragi pionirji, tako sem jaz preživel prvi ognjeni partizanski krst. Takih in mnogo hujših smo doživeli mnogo.

Rad bi vam povedal kaj o poznejših borbah, pri katerih se nisem tresel kot pri prvi, pa se bojim, da bi mi očitali, da se samo hvalim, zato vam bom raje drugič opisal junaštva mojih sotovarišev.

Speliš Franci, Begunje pri Lescah

Na seno! Na seno!

»Maček in ptička«

(Nagrajeni opis slikanice)

Ob poti, ki se je vila med sadovnjaki in hribi, je stalo drevo. Na drevesu je sedela mati Vrabčevka in eden izmed njenih mladičev. Mati je učila mladiča letati. Ta se je kmalu utrudil in tako sta morala pristati na drevesu, da si nabereta novih moči za vrnitev v gnezdo. V bližini drevesa je prežal maček Potepuh. Previdno je ždel na svojem mestu in pazil, da ga ptička ne zagledata. Bil je lenuh. Namesto, da bi lovil miši, je raje prežal na piščance, ki jih je vodila mati koklja po dvorišču. Če pa je opazil, da ne bo nič s plenom, je godrnjaje odšel na potep. Tudi sedaj, ko je prežal v bližini drevesa, ni imel poštenih namenov. Prihuljeno se je stisnil k tlom in se previdno plazil proti ptičema na drevesu. Ko se je priplazil do drevesa, se je zravnal. Mati Vrabčevka ga je takoj opazila in se stresla ob misli, da bi ji maček ugrabil nemočnega mladiča. Toda maček je popadel mladega vrabčka za vrat. Mati Vrabčevka je obupno zavreščala. Njeno vřeščanje je predramilo iz sna psa Rikija, ki je počival pred svojo utico. V Rikijevo krvi je bilo staro sovrašтво do mačk. Ves jezen se je zakadil v Potepuha. Ta je prestrašen izpustil ptičo iz gobca in jo ucvrl pred Rikijem. Mladi vrabček pa je s srfotal k preplašeni materi. Vsa srečna je zažvrgolela in s svojim

mladičem odletela proti gnezdu. Riki se je zopet zleknil po podu in zadremal. Izza ograje pa je pokukal preplašeni Potepuh, ki se mu je plen izmuznil izpred nosa.

Vrabčku je rešilo življenje staro sovrašтво med psi in mačkami.

Napisal Potočnik Marjan, dijak IV. razr. gimn., Maribor

Ošabna sraka in pav

Domišljava sraka je pobrala perje, ki je izpadlo pavu, in se z njim našopirila. Prezirljivo se je otresla svojih vrstnic in se pomešala med ponosni pavji trop. Tu pa so ji — nesramni ptici — populi perje in jo s kljuni zapodili. Grdo zavrnjena sraka se je žalostno vrnila k svojemu rodu. Toda tudi ta ji je povedal svoje in jo nagnal. Tedaj ji je ena izmed onih, ki jih je prej zavrгла, rekla: »Če bi bila zadovoljna s svojim gnezdom in bi mirno prenašala, kar nam je dala narava, ne bi doživela one sramote in ne občutila te nesrečne zavrnitve.«

Požeruh

Čudna žverca je ta Tone, ej ta Tone-sladkosned! Že za zajtrk je bonbone, že za zajtrk liže med!

Cele tone marmelade nagrmadil je v kleti, tri vagone čokolade si vsak mesec naroči.

Suhe fige in rožiče, palačinke in kompot in pa makovih rogljičev zvrhan polovnjaški sod —

meni tebi nič pohrusta za večerjo brez besed, samo baše, baše v usta, ej ta Tone-sladkosned.

Nič ne ve za mero pravo in lahko se pripeti, da nekoč za to zabavo se pošteno spokori.

Tone, Tone, to bo slabo, če se doktor pripelja in pogleda, kak je s tabo, zmaže z glavo in ti da

grenkokisle vitamine in — ojoj — pelinov čaj! Oj, takrat sladkost te mine za naprej in za nazaj!

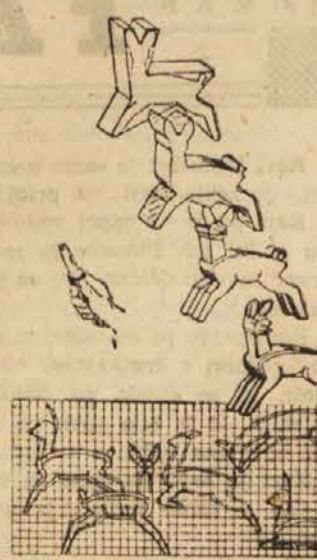
Stehali so piko na i

Poznamo neverjetno natančne tehtnice, s katerimi lahko stehamo tudi piko na črko i. Če napravimo piko na i z navadnim spinčnikom, tehta taka pika nekaj milijonink grama ali nekaj mikrogramov. Če pa napravimo piko s črnolom, tehta v začetku nekaj več, potem pa, ko tekočina izhlapi in ostane le usedlina, pa tudi 2-krat manj kot »sveža« pika.

LESENI OKRASEK

Vsak les ni pač trd kot hrast, ne žilav kot dren in se ne kolje tako kot smreka. Za obdelavo figur, ki jih vidite na sliki, je najbolj lipov les, zato vam takšnega tudi priporočamo. Priložene skice naj nazorno prikazujejo, kako se izrezuje. Sprva si bomo pomagali z rezlajočo, če pa te nimamo, pa tudi s kako drugo priročno žago. Vse ostalo bo najlažje obdelati z žepnim nožičkom. Vzorce si izrišemo in poljubno povečamo s pomočjo mreže (na sliki). Cim večje modele želimo izdelati, tem večji naj bodo kvadrati v mreži. Spočetka

je najbolje, da se zadovoljimo s kvadrati, katerih stranica meri pol centimetra. Za to velikost bo zadostovala 1 cm debela lesena desčica. Da pa pri tem delu ne bo tekla kri, si prste zavarujte

pred nožovo ostrino s koščkom gume, ki jo nadenete na rezilo. V skrajnem slučaju si isto lahko tudi omotate z manjšo krpo! Sedaj pa kar na delo, da bo čim prej kaj videti!

UREDNIKOV KOTIČEK

Spoštovani tovariš urednik! Na Tvoje vabilo v »Urednikovem kotičku«, da bi sodelovali mladi bralci na mladinski strani »Ljudske pravice«, se Ti oglašam. In to z velikim veseljem. Saj kar verjeti ne morem, da mi boš spisa »Nesreča« in »Dobili smo psa« objavil. Pa mi vsaj odpisi, če ju ne boš objavil, kaj jima manjka. Lepo Te pozdravlja

MARJAN ŠIFKOVIČ, dijak IV. r. gimn., Kranj, Klanc 118.

Draga Marjanca! Kako in kaj naj pišem? To je pa res težko povedati. Ne bi ti mogel jaz izbirati stvari, ki bi jih opisala. Opisati pač moraš to, kar Te je kdaj pretreslo, kar Te je kdaj zelo, zelo razveselilo ali kar se Ti je tako vtisnilo v spomin, da tega ne moreš pozabiti. Pa boš videla, da ne boš v zadregi, kako in kaj naj pišem. Svoje poizkuse mi pa seveda moraš poslati. Pri srčno Te pozdravlja urednik.

Dragi Marjan! Tvoja spisa bom oba objavil. Kako se imaš na počitnicah? Ali si v planinah kdaj kaj lepega doživel? Piši mi, če si kdaj že srečal Zlatoroga? Te pozdravlja urednik.

Dragi urednik! Tudi jaz bi bila rada Tvoja sodelavka. Pisala bi Ti, pa ne vem kaj. Kako in kaj naj pišem? Poizkusila sem opisati slikanico »Maček in ptička«. Pošiljam lepe pozdrave

MARJANCA SKODNIK, 4. razr. osn. šole, Ljubljana.

NAGRADA

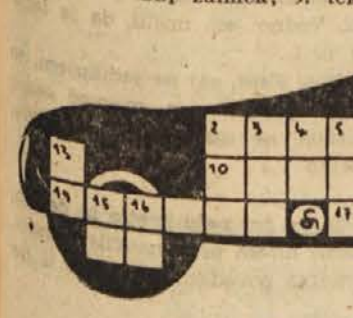
Za opis slikanice »Maček in ptička« je prejel nagrado Potočnik Marjan, IV. r. gimn., Maribor. Iskreno čestitamo!

Lojze Beltram: UGANKA-DOPOLNJEVANJE V koruzi divji mož je oranam za svarilo; pove naj nam Ambrož, da to je le — (Štasiljo)

Križanka - »Zajec v dirkalnem avtu«

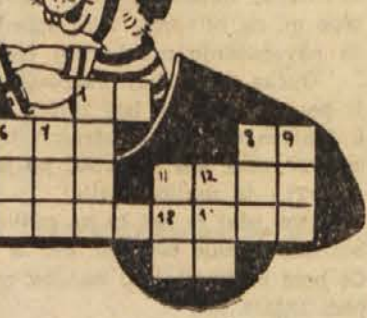
Vodoravno: 1. predlog; 2. le-karna; 8. staroslovanski izraz za pivo; 10. vrsta vojaškega čina; 11. majhno okence; 14. kdor dirka; 17. sorazmeren, odnosen.

Navpično: 1. lepa; 2. turški uslužbenec; 3. pri njej se pozimi zrejemo; 4. osebni zaimek; 5. veznik; 6. obdobja, vek; 7. klica; 8. osebni zaimek; 9. tek-

stilna rastlina; 11. geometrijski pojem; 12. moško ime; 13. predlog; 15. veznik; 16. egipčanski bog.

stila: 1. lepa; 2. turški uslužbenec; 3. pri njej se pozimi zrejemo; 4. osebni zaimek; 5. veznik; 6. obdobja, vek; 7. klica; 8. osebni zaimek; 9. tek-

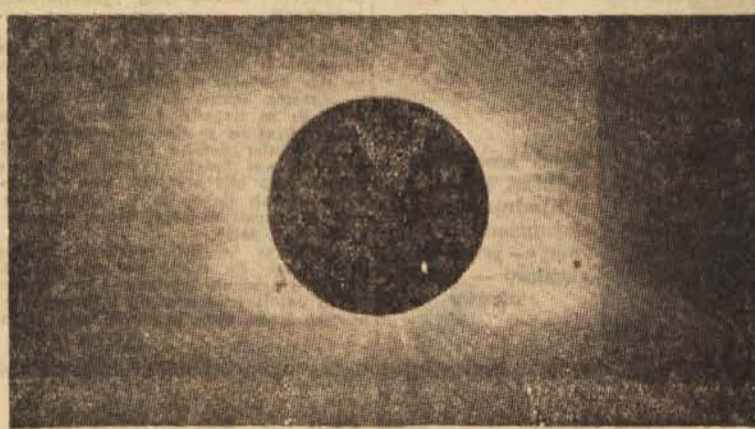

SONCIE - vseмирska baklja

Brez sonca ni življenja. Če ne bi bilo njegovih blagodejnih žarkov, bi bila zemlja zavita v temo, večni led in neskončen mir; na njej ne bi moglo živeti nobeno živo bitje. Ni čudno, da so stari narodi smatrali sonce za božanstvo, kateremu so med krvavimi obredi žrtvovali celo človeška življenja.

Sonce je ogromna plamteča ognjena krogla, ki je nad milijonkrat večja od zemlje in oddaljena od nje 150 milijonov kilometrov; svetloba potrebuje od sonca do zemlje nekaj nad 8 minut. Sonce je orjaška zvezda, ki drvi po vsemirju z 800-kratno brzino najmodernejšega ekspresnega vlaka in je član velike zvezdne meglenice Rimske ceste, ki ima v svojem sestavu 200.000 milijonov večjih in majših zvezd — sonc.

Ker je sonce samo ogromno, zavzemajo tudi vsi pojavi na njem izreden obseg. V notranjosti

Popolni sončni mrk

sonca vlada pritisk in komaj pojmljiva vročina 40 milijonov stopinj Celsija, na površini pa znaša temperatura 6000° C; zaradi silne vročine se vsi elementi na soncu nahajajo v plinastem stanju. Zanimivi pojavi na soncu so ogromne sončne pege, ki so veliki vrtnici plinastih mas in bruhajo iz sončne notranjosti. Sončne pege se pojavljajo v večjem številu vsakih 11 let. Drug tak pojav so protuberance, siloviti ognjeni plameni, ki s površine sonca brizgajo do pol milijona kilometrov visoko. Posebne vrste pojav je kratkotrajni sončni mrk, ki nastane tako, da luna s svojo kroglo zakrije sonce.

Vsi planeti dobivajo svetlobo in toploto od sonca, čeprav prestrezajo le neznaten del sončnih žarkov. Sonce, ki tehta 2000 kvadrilijonov ton, nenehoma pretvarja svojo snov v žarkovje in s tem izgublja vsako sekundo milijone ton na svoji teži; kljub temu pa bo trajalo še bilijon let, preden se bo sonce toliko ohladilo, da bo postalo življenje na zemlji skoraj nemogoče. Sonce ima kot vsaka zvezda svoje rojstvo, življenje in konec; kljub svojemu orjaškemu

obsegu bo izžrpalo svojo dozdevno neizžrpano energijo in se spremenilo v belega pritlikavca. Na zemlji se bodo tedaj oceani, jezera in reke spremenili v večni led, naše ozračje v tekoči zrak, vse skupaj pa bo zavito v neprodorno temo; smrt bo zmogala nad življenjem in osamljenimi razvalinami, ki bodo neme priče velike dejavnosti nekdanjega številnega človeškega rodu. Toda to šele čez bilijon let.

A. V.

NESREČA

Vesela družba nas je bila, ko smo se počasi premikali proti gozdu. Tja smo šli z namenom, da si naberemo polne lončke jagod, ki smo jih že od daleč ponjali. Tekmovali smo, kdo jih bo največ nabral. Vsak je bil zelo vesel, ako je naletel na kako jagodišče, ki je bilo polno rdečih jagod. Razkropili smo se po gozdu, toda ne preveč narazen. To smo storili zato, da ne bi bili drug drugemu v napoto. Naenkrat je strašno počilo. Vsi smo

prihiteli tja. In kaj smo videli? Strašen prizor. Na tleh je ležal Milan, z okraapljenim obrazom. Bila je mala ročna bomba. Tovariša smo naložili na rame in s težkimi srci smo odšli domov. Na pragu je stala mati in, ko je videla sina v kroju, je kar omedlela. Mi smo ji vse objasnili, kako je prišlo do nesreče. Hitro so ga odpeljali v bolnišnico in nazaj je prišel z enim samim očesom. Marjan Šifkovič, dijak IV. razr. gimnazije Kranj

DNEVNE NOVICE

KINEMATOGRAFI PREDVAJAJO

KINO »KOMUNA«

Ameriški film

Avstralski Robin Hood

Tednik »Filmske novosti št. 23.« — Predstave ob 16, 18 in 20.30. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »UNION«

Ameriški film

»GROFICA VALEVSKA«

Tednik: Filmske novosti št. 23. — Predstave ob 16, 18 in 21. V glavni vlogi Greta Garbo in Charles Boyer. Prodaja vstopnic od 14 dalje.

KINO »ŠIŠKA«

Ameriški barvni film

Rdeči gusar

glavni vlogi Burt Lancaster in Eva Bartok. Predstave ob 15, 18 in 20. Prodaja vstopnic od 15 dalje. — Na sporedu samo še danes in jutri.

KINO »TRIGLAV«

Ameriški barvni film

Cena slave

V glavni vlogi James Cagney, Corin Calvet in Dan Dally. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17 dalje.

KINO »SLOGA«: Češki film: »Kavarna na glavni cesti«. Tednik. Predstave ob 17, 19 in 21. Ob 10 matineja ameriškega filma »Avstralski Robin Hood«.

KINO »VIC«: Ameriški barvni film: »Na ledeni ploskvi«. Tednik: Obzornik št. 4. Predstave ob 16, 18 in 20.30. V glavni vlogi Sonja Henny.

Oglašujte v »Ljudski pravici!«

AVTOPROMET IN MEHANIČNE DELAVNICE • LJUBLJANA

OPRAVLJAMO PREVOZE S TOVORNIMI AVTOMOBILI • POPRAVILA V MEHANIČNI DELAVNICI • IZDELAVA KABIN IN KAROSERIJ • LIČANJE IN TAPECIRANJE VOZIL • VULKANIZIRAMO AVTOPLASČE VSEH DIMENZIJ

Cestitamo slovenskemu ljudstvu za Dan vstaje!

Borovo

JUGOSLOVANSKI KOMBINAT GUME IN OBUTVE BOROVO

Obveščamo poslovne prijatelje

da bo naše podjetje zaradi kolektivnega letnega dopusta prenehalo z delom od 27. julija do 13. avgusta t. l.

Za časa letnega dopusta ne bomo odpošljali robe, niti sprejemali stranke ali ekskurzije.

2839

Do 24. julija pa naj četrtič poškrbijo svoje vinograde vinogradniki okolice: Radgone, Zavrča, Podlehnička (Haloz), Celja, Slovenskih Konjic, Rogaske Slatine, Vrštanja in Mokronoga na Dolenjskem.

Vinogradniki! Izkoristite ves čas, da vinograde čimprej poškrbite, kajti hiter porast srednje dnevnne temperature lahko povzroči znatno skrajšanje inkubacijske dobe.

Vinogradniki Stajerske, pri škropljenju vedno primatejte bordoški brozgi 0,5-0,7% svinečnega arzenata, da uničite grozdnega sukača (seneni črv), ki se pojavlja v posameznih vinogradniških okoliših.

Kmetijski inštitut LRS

RADIO LJUBLJANA

Spored za četrtek, 19. julija
Poročila: 5.05, 5.00, 7.00, 13.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00

5.00-7.00 Dobro jutro, dragi poslušalci (pester glasbeni spored) — 6.20 do 6.25 Naš jedilnik — 6.30-6.40 Reklame — 7.10-8.00 Zabavni zvoki — 11.00 Radijski koledar — 11.05 Opolndanski koncertni spored — 11.45 Dobra dan, otroci! (Manica Komanova pripoveduje) — 12.00 Emil Axman: Moravski ples — 12.30 Za kmečke gospodinjice: Minca Erbovskec: O zdravilnih zeliščih — 12.40 Koncertni valčki — 13.15 Zabavna glasba — 13.35 Od arje do arje — 14.30 Turistična oddaja — 14.40 Zeleni ste — poslušajte! — 15.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 15.35 Poje Planinski oktet — 16.00 Utrinki iz literature: Pesmi Dušana Radoviča — 16.20 40 minut z našimi in inozemskimi solisti — 17.15 Zabavna in plesna glasba — 18.00 Iz naših kolektivov — 18.15 Zvonimir Ciglič: Prva simfonija — 18.50 Domače aktualnosti — 19.00 Potek druge etape 12. tradicionalne amaterske kolesarske dirke »Po Jugoslaviji« — 19.15 Zabavna glasba, vmes reklame — 19.30 Radijski dnevnik — 20.00 Centrov večer domačih pesmi in napovedov — 21.00 Milan Koblar: Iz literarne zapuščine Toneta Cufarja — 21.30 Franz Liszt: Sonata za klavir v b-molu — 22.15-23.00 V plesnem ritmu — 23.15-23.00 UKV program: Nočni koncert — 23.00-24.00 Oddaja za tujino — na valu 327,1 m (prenos

KONCERTI

Slovenska filharmonija obvešča abonente rumenega abonmaja, da je zadnji koncert za rumeni abonma danes ob 20.30 v predverju Križank, oziroma v primeru slabega vremena v Filharmoniji. Preostale vstopnice za koncert v predverju na razpolago pri blagajni Ljubljanskega festivala.

od 30. junija do 21. julija 1956

Cetrtek, 19. julija: ob 20.30: Menotti: »Konzul«. Druga predstava beograjske Opere, ki je žela na premieri izredni uspeh. — V glavnih vlogah nastopijo: Popović, Heybalova, Pinterovičeva, Cangalović, Miladinović, Pivnički, Gregoričeva, Djordjevičeva, Cvejičeva, Stare, Milosavljevič. — Dirigent: dr. Oskar Danon. V opernem gledališču.

Petek, 20. julija: ob 20.30: Sklepní nastop ansambila Beograjske Opere. — M. Thiriet: »Koščka kraljica«. Stravinski: »Arioso«. De Falla: »Ljubezen čarovnice«. Dirigent dr. Oskar Danon. — V opernem gledališču.

MARIBORSKE VESTI

DEZURNA LEKARNA
Cetrtek, dne 19. julija: lekarna »Pri gradu«, Partizanska cesta 1.
Petek, dne 20. julija: lekarna »Studentci«, Gorkega ulica 18.

KINO
UDARNIK: Ameriški barvni film: »Fant iz Oklahome».

Umetnostna galerija. Retrospektivna razstava Božidarja Jakca je zaradi velikega zanimanja občinstva podaljšana do nedelje, 22. julija 1956 in je odprta dnevno od 10-18. Umetnik razstavlja 168 jedkanic, suhih igel, litografij, lesorezov, akvartov, med temi tudi nekaj ilustracij in exhibisov.

IZ MURSKÉ SOBOTE

KINO
»PARK«: Jugoslov. - nemški film: »Klisa».

CELJSKE VESTI

KINO
»UNION«: Italijanski film »Burja«.
»METROPOL«: Francoski barvni film: »Mučenjce».

IZ ROGAŠKE SLATINE

KINO
Angl.-marokanski film: »Othello«. Predstava ob 20.

VESTI IZ TRBOVELJ

KINO
»SVOBODA-TRBOVELJE II.«: Angl. film: »Zena na ladji«.
»SVOBODA-DOBRNA«: Argentinski film: »Onesnačen».

Z JESENIC IN OKOLICE

Zdravniško dežurno službo na Jesenicah ima dr. Stanka Rosenstein, Javorniška pot 24.

VESTI IZ KRANJA

KINO
»STORŽIČ«: Italijanski film: »Pescem ulice«. Predstavi ob 18 in 20. — Danes zadnjkrat.

Z BLEDA

KINO
»PARTIZAN«: Ameriški film: »Smrt prihaja«. V glavni vlogi Edmond O'Brien. Predstava ob 20.20. Danes zadnjkrat.

Prijave za vse izlete in potovanja sprejemajo poslovalnice »PUTNIK SLOVENIJA«. Vse izlete in potovanja prirejamo z lastnimi udobnimi turističnimi avtobusi, ki so posebno opremljeni za taka potovanja in izlete.

V nedeljo, 22. julija, enodnevni avtobusni izlet v LOGARSKO DOLINO. Vabimo vas, da v najbližji poslovni uri »PUTNIK SLOVENIJA« zahtevate programe naših avtobusnih izletov, ki jih prirejamo v inozemstvo: Stalni dvodnevni avtobusni izlet v TRST IN PO KOROŠKI MESSENO. Štiridnevni avtobusni izlet v BERLIN v avgustu, petdnevni avtobusni izlet na DUNAJ in v septembru, štiridnevni avtobusni izlet v BENETKE-VERONA-MILANO. Štiridnevni avtobusni izlet PO DOLNOMITH (Gardsko jezero-Trento-Bozano-Merano-Udine) v septembru. Štiridnevni avtobusni izlet v MÜNCHEN in septembru in šestidnevni avtobusni izlet v RIM IN NAPOLI (Bologna-Firenze-Pisa-Livorno-Pompeji).

Prijave za vse izlete in potovanja sprejemajo poslovalnice »PUTNIK SLOVENIJA«. Vse izlete in potovanja prirejamo z lastnimi udobnimi turističnimi avtobusi, ki so posebno opremljeni za taka potovanja in izlete.

Kruta usoda nam je nenadoma iztrgala naše najdražje,

malega ANDREJČKA

Pogreb bo v četrtek, dne 19. julija 1956, ob 17.30 iz Ahacove mrliške vežice na pokopališče Zale.

Družina dr. HAWLINA

Vsem sorodnikom in znancem sporočam, da je umrl

JOŽEF KERN

upokojenec

Pogreb nepozabnega pokojnika bo v četrtek, 19. julija 1956 ob 15.30 iz Ahacove mrliške vežice na pokopališče na Zalah.

Ljubljana, 18. julija 1956.

Zalujoča Franciška Veretnik ter ostalo sorodstvo.

Uprava kurilnice Ljubljana in sindikalna podružnica naznanjata, da je po zahrbtni bolezní umrl tovariš

JOŽE OSTERMAN

ključavničar

Pogreb pokojnega bo v četrtek, 19. julija 1956, ob 15.30 iz Zale iz Andrejeve mrliške veže, na ljubljansko pokopališče.

Zvestega in poštvalnega tovariša bomo ohranili v trajnem spominu!

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

Kolektiv Kurilnice Ljubljana.

IZ DOMŽAL

KINO
Italijanski film: »Filumena Marturano«. Predstava ob 20.

DROBNI OGLASI

HONORARNO DELO v popoldanskih urah sprejme samostojna knjigovodkinja v Kopru z 10-letno prakso. Ponudbe v upravo LP v Ljubljani. 2838

KNJIGOVODKINJA z 9-letno prakso v industriji, podjetju, samostojna, absolventka komercialno-tehnične šole. Želi spremeniti službeno mesto v Koper. Stanovanje ima zagotovljeno. Ponudbe v upravo LP v Ljubljani. 2837

PREKLIC. Obžalujem govornice, da je Janko Šink vzel moje kolo, ker se je izkazalo, da ga je druga oseba zamenjala pred trgovino. Zemva, Jesenice. J 115

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

Protiperonoskopna služba

Poročilo za dne 18. julija 1956

V teku večerajšnjega dne se je gibala srednja dnevna temperatura med 15 in 23 stopinj Celzija; Maksimalna temperatura je dosegla 27 stopinj, minimalna temperatura pa je kolebala med 12 in 17 stopinj Celzija.

Padavine krajevnega značaja so bile na Stajerskem in Dolenjskem. Na Primorskem padavin ni bilo, razen v Ložu pri Vipavi, kjer so bile le neznatne (0,9 mm).

Napoved: Vinogradniki zgornje Vipavske doline naj četrtič poškrbijo svoje vinograde do vključno 19. julija. Da vključno 20. julija naj četrtič poškrbijo vinograde v okolici Termnice na Tržaško-komenskem Krasu. Do vključno 21. julija naj četrtič poškrbijo vinograde vinogradniki v okolici Sežane, Tomaja in Dutovljana. Z 20. julijem (zvečer) naj četrtič poškrbijo vinograde vinogradniki okolice: Lendave, Jeruzalema, Svečine, Novega mesta, Malkovca, Sentruperta na Dolenjskem in Bizeljskega.

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 2840

IZJAVA. Podpisana Marija Resnik, Vojkova št. 13, Koprivnica, KLO Kozje, izjavljam, da nisem plačnica za svojim možem Maksom Resnikom, Vojško, Koprivnica. — Marija Resnik. 284

Vrnil se je del sovietske odprave na Antarktiko

SNEŽNE GLOBELI

Nadaljevanje
in konec

▲ PINGVINI
▲ NE MARAJO
▲ ŽVIŽGANJA

in 60 stopinj mraza

Del odprave, ki ga je vodil znanstvenik Kort, je po dograditvi naselja Mirni odplul z »Obom« na oceanografsko raziskovanje okoli Južnega tečaja. V ta namen je odprava preplula okoli 20.000 milj med 91. in 162. stopinjo vzhodne dolžine od otoka Balani do Nove Zelandije čez Tasmanovo morje in od Avstra-

lije do Davisovega morja. Nato je »Ob« plul z istim namenom po Indijskem oceanu vse do Adenškega zaliva. Odprava je nabrala bogato gradivo, saj so pripeljali na primer okoli 900 raznih rib. Kort ni mnogo povedal, dejal je le, da je med temi ribami menda pet takih, ki doslej še niso bile znane.

Nedaleč od obal seste celine so z ladje »Ob« lahko opazovali mirne sprehode pingvinov po

plovečih ledenih gorah. Ko so se člani odprave izkrcevali, se te simpatične živali niso prav nič bale neznanih bitij, ki so opravljala najrazličnejša dela na »njihovem« ozemlju. Morda je to pomankanje strahu res značilno za pingvinski rod, vzroke pa je vsekakor treba iskati v dejstvu — to je omenil tudi kapitan »Oba« Man — da pingvini na kopnem okoli Južnega tečaja sploh nimajo smrtnih sovražnikov. Belih medvedov ni, mroži pa se na kopnem ne morejo naglo gibati. Zato so bili pingvini zelo radovedni, kakšna bitja so se pripeljala z ladjami na njihovo področje. Z zanimanjem so gledali ljudi, ki so nosili z ladje najrazličnejše predmete za potrebe antarktične znanstvene postaje. Nekaj pa jih je bilo celo tako domačih, da so splezali po stopnicah na ladjo in se sprehodili po krovu.

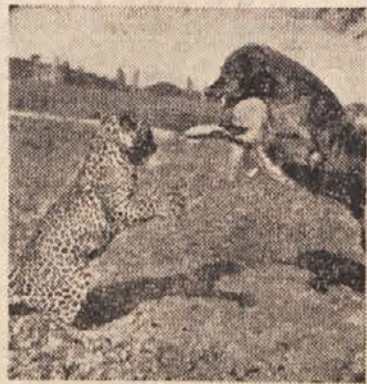
Človek je kmalu sklenil prijateljstvo s temi radovednimi ptici. Iznemada pa je neki član odprave zažvižgal. Navzoči pingvini so začeli burno protestirati. To se je ponovilo vsakokrat, kadarkoli je kdo zažvižgal. Očitno jim žvižganje ni bilo všeč. Čez nekaj dni so člani odprave ugotovili, da imajo pingvini zelo radi piesno glasbo, zlasti Straussove valčke. Godbeniki so prišli na krov in so začeli igrati, pingvini pa so se zazibali v »plesu«. Muzikantje so se utrudili prej kot ti ptici v fraku. Glasba jih je tako prevzela, da so pozabili celo na jed.

Kapitan Man je pripovedoval, da so ti »domačini« s celine ob Južnem tečaju zelo pazljivi drug proti drugemu. Tako na primer sedi samec na jajcih in

vali mladiče, samica pa mu medtem prinaša hrano.

Razen pomembnega znanstvenega gradiva, ki so ga nabrali sovjetski znanstveniki na prvi poti z ladjo »Ob«, so prinesli s seboj tudi dragocene izkušnje in prijetne spomine na prijateljska srečanja z raziskovalci in znanstveniki drugih dežel. Redne izmenjave vremenoslovnih podatkov so upostavili z dvema avstralskima ter z več francoskimi in ameriški postajami. Odprave so izmenjavale tudi gradivo z drugih področij. Avstralsci so prišli k Sovjetom na obisk, ti pa so obiskali francosko postajo, kjer so jim postregli s kravjim mlekom in s svežo zelenjavo, ki so jo francoski raziskovalci pridelali na svoji »polarni« ekonomiji. V Adelaidi so sovjetski znanstveniki srečali najstarejšega in zelo znanega raziskovalca Južnega tečaja Douglasa Mousona.

To sodelovanje pa se bo okrepilo zlasti še ob koncu letošnjega in prihodnjega leta, ko se bo začelo tako imenovano mednarodno geofizikalno leto. Naslednja skupina sovjetskih znanstvenikov se namerava odpraviti z »Obom« na Južni tečaj letos novembra.

Nekemu francoskemu fotoamaterju so uspeli med drugim tudi tile posnetki, s katerimi posredujemo bralcem nekaj trenutkov iz boja mladega panterja in skoraj odraslega psa. Seveda sta se spoprijela le v šali in v mladostni razposajenosti. Panterjski mladič je sicer dobro vedel, da je že po naravi oborožen za boj, zato je grabil gibčno, hitro in natančno, pes pa se je spustil v »bojno igro« z vidnim občutkom manjvrednosti. Čeprav je kazal zobe, da bi nasprotnik videl, kako je »hudo«, mu je ni pomagalo, kajti v nekaj trenutkih je bil na tleh, kot kaže tretja slika

Pohištvo iz starega ladijskega lesa

V Angliji so začeli izdelovati iz starega ladijskega lesa luksuzne vrtno garniture, ki jih v velikem številu izvažajo v ZDA in Kanado. Te garniture, ki jih izdeluje neko podjetje v Plymouthu, se sestoje iz okroglih mizic s premerom 1,1 m in štirih stolov. Garniture izdelujejo iz tikovega lesa, iz katerega je bila paluba vojne ladje »Ajax«, ki se je posebno proslavila v pomorski bitki na La Plati z nemško križarko »Graf von Spee«. Tikov les je na ladji v dolgih letih dozorel, zato lahko te mize in stoli ostanejo brez škod po vedrim nehom ob vseh vremenskih spremembah, mimo tega pa je les tako trd in nasičen z morskimi solmi, da ga ne morejo poškodovati niti termiti. Seveda so te vrtno garniture zelo drage, največ pa jih naročajo veliki hoteli.

Člana prve sovjetske ekspedicije na Antarktiko: načelnik ekspedicije Somov (desni) in njegov namestnik Golubov

Elektronski možgani »komponirajo«

V ameriški televiziji so pred kratkim oddajali prvo pesem, ki jo je »skomponiral« ameriški glasbeni elektronski aparat. Svojevrstni elektronski možgani delajo po pravih kompozicijah iz časov Bacha in Mozarta. Kakor zatrjujejo nekateri, je ta elektronski aparat sposoben napisati, oziroma zložiti tudi napev pesmi v stilu lahke glasbe hitreje kakor kateri koli ameriški skladatelj.

S smrtnimi žarki nad drevesne škodljivce

Angleži so napovedali drevesnim zajedalcem in lesnim črvom atomsko vojno. Vladna ustanova za znanstvene in industrijske raziskave je sporočila, da proučuje atomski raziskovalni inštitut v Harwellu metodo, po kateri bi uporabljali gama in druge smrtno žarke za uničevanje gozdnih drevesnih škodljivcev. Prvič so preizkusili še ne izpopolnjeno metodo v boju z lesnimi škodljivci, ki so napadali slavno Nelsonovo admiralsko ladjo »Victory«.

Takole so začeli Američani letošnjo pomlad opozarjati šoferje motornih vozil na šolska poslopja, ki so blizu ceste. Na cestišče so pritrdili tri metre visoko belo senco šolarja, ki teče čez ulico. Figure so izdelali iz plastične snovi, ki so ji dodali steklene bisere, da se v njih bliska podnevi sonce, ponoči pa luč avtomobilskega žaromet in jo torej šofer mora opaziti.

»Puščavske ladje«

pijejo šele na cilju

Neki rimski cesar je pripeljal kamele iz osrednje Azije, njihove prvotne domovine, v sredozemsko kotlino in od tam v Saharo. Ze takrat so ljudje ugibali, kje ima kamela »pravzaprav« vodni rezervoar.

Šele 1800 let potem, ko si je človek pridobil prvo kamelo za stalno službo, je našla znanost odgovor na vprašanje, kako ta nepogrešljiva spremljevalka puščavskega prebivalca preho-di velikanske razdalje in navzlic temu ne potrebuje okrep-jujoče tekočine.

Prvotno so menili, da ima prav zaradi tega na hrbtu eno ali dveje grb, kmalu pa so spoznali, da ima kamela tam spravljeno samo maščobo za »slabe« čase. Potem so nekateri menili, da imajo velblodi pri želodcu poseben privesek za vodo, vendar tudi to ne drži, čeprav je treba priznati, da ima kamela mnogo bolj zapleten želodec kot vsi drugi sesalci. Sicer pa velblodi ne pijejo pred dolgim potovanjem, marveč šele na cilju, kjer spravijo vase zares spoštovanja vredne količine vode.

Zdi se, da je danski znanstvenik dr. Schmidt-Nielsen razkril biološko ozadje kamelje skrivnosti. Delal je v središču za puščavske raziskave, ki so ga pod pokro-

viteljstvom UNESCO organizirali na pustem ozemlju Bani Abbes v Egiptu. Ta znanstvenik trdi, da kamela nima posebnega vodnega rezervoarja, marveč da se voda nabira enakomerno porazdeljena v vsem njenem organizmu.

Sicer pa delujeta tudi krvni obtok in prebava »puščavske« ladje povsem drugače kot pri drugih sesalcih. Kamelje govno je na primer tako suho, da ga puščavski nomadi uporabljajo kot gorivo, kamelje znojnice pa ne oddajajo skorajda nobene tekočine. Normalno ima velblod telesno temperaturo 40,6 stopinje in lahko prenese hudo vročino, ne da bi to škodovalo njegovi krvni plazmi. Debela in dolga dlaka kamelje ne varuje samo hudega mraza, ki

pritiska v puščavskih nočeh, marveč jo ščiti tudi pred vročim soncem.

S številnimi poskusi, ki so jih delali v Beni Abbesu s kamelami in osli, so ugotovili, da je izgubila kamela, ki ji niso dali januarja v hladnem vremenu nobene vode, samo 0,9 odstotka, osel pa 3 odstotke telesne teže. Junija, ko je bila vročina najhujša, je izgubila kamela 2,2, osel pa 7,7 odstotka svoje teže. Če kamelam niso dali vode 17 dni, so shujšale za 200 do 300 kilogramov; ko so jih pripeljali k vodnjaku, so popile v desetih minutah nad 60 litrov vode in tako v kratkem času spet dosegle poprejšnjo težo.

Avtomati v železarnah

Devet desetih skupne količine jekla, ki ga zdaj proizvedejo v Sovjetski zvezi, pridobivajo v martinovkah, opremljenih z avtomati. Pri teh pečeh avtomati regulirajo dovajanje goriva, proces zgorevanja in pritisk plinov.

Drobne ZANIMIVOSTI

ZRTVE VIHARJA NA PACIFIKU
Med nedavnim velikim viharjem, ki je divjal na področju vsega Pacifiškega oceana, je naslo smrt 15 oseb, medtem ko je bilo mnogo več ljudi hudo ranjenih. Gmočno škodo so doslej ocenili na milijon dolarjev.

ZADNJI OPOMIN
V neko bolnišnico v Los Angelesu so pripeljali bolnika, ki ga je bilo treba hitro operirati. Brž so ga položili na kirurško mizo, asistenti in bolničarji pa so ga začeli pripravljati za operacijo. Bil je zvečan, bolničar pa mu je začel dezinficirati kožo, kjer bi moral kirurg napraviti rez. Preden pa je začel, je opazil na bolnikovem trebuhu košček nalepljenega pisa-na z napisom »Bodite pazljivi«.

ZIVALSKI VRTICEK V SOBI
Dve dijakini nekoga philadelphijskega kolegija sta imeli v sobi skorajda majhen živalski vrt. Mimo obeh deklet so prebivali v sobi še rdeča kaka, dve želvi in 30 cm dolga aligator. Uprava doma je obema dijakinjama seveda takoj ukazala, da se morata ločiti od svojega živalskega vrta, če želita še naprej ostati pod streho. Zalostni prijateljici sta pozneje izjavili, da so ju prijavitelji upravi njune tovariške iz gole zavisti.

PLES DO ONEMOGLOSTI

Do kakšne stopnje lahko izkoriščajo trgovci z umetnostjo znanje in nadarjenost drugih, nam dokazuje primer, ki se je zgodil v nekem lyonskem gledališču. Nekomu je padlo na pamet, da bi privabil občinstvo s ceneno senzacijo pod naslovom »maratonsko tekmovanje v baloletu. Kdor bo mogel dalj časa plesati, bo dobil nagrado 250.000 frankov. Seveda se je prijavilo precej tekmovalcev, ki so menjali partnerko za partnerko in zatem vsi onemogli odhajali z odra. Zmagovalec je plesal neprenehoma 192 ur. Naposled, ko se je znebil vseh konkurensov, je ostal sam v svetlobni reflektorji in se ves iztrpan zrušil soplesalki na hrbet. Seveda je dobil 250.000 frankov, dobička, ki so ga imeli organizatorji z več dni razprodano dvorano, pa prav gotovo ni moglo niti primerjati s to nagrado.

VOLKOVI NA POLJSKEM

V severozahodnem delu Poljske so se pred kratkim pojavila velika krda volkov, kar je zelo nenavadno za poljski čas. Volkovi so uničili že veliko število jelenov v bližini Stecina, Bjalistoka in Olzicna. Domnevajo, da so se pojavili volkovi v tem času zato, ker se je njihovo število zelo povečalo, odkar je prepovedan lov na volkove.

HISA SE JE PODRLA

V neki neapeljski ulici se je pred kratkim nenadoma porušila 20 let stara hiša in pokopala pod ruševinami 41 oseb. Med njimi se jih je do smrti ponesrečilo 11, medtem ko so jih morali 30 prepeljati v bolnišnico.

JURČEK RISE

Gusarska ladja 6

»Tako mi izročite vse črno zlato, kar ga imate na ladji!« je zakričal kapitan.
»Ha-ha!« so se smejali mornarji. »Saj ne boš mogel vsega spraviti na tvojo barčico. Premajhna je!«
»Gorje vam!« se je razjezil gusarski kapitan. »Noričujete se iz gusarjev. Potopil vas bom kot podgane! Ogenj!« je ukazal topničarjem.
Topničarji so pritaknili žareče lunte k vžgalnim odprtinam na topovskih cevih. Toda niti en strel ni zagrmel.
»Hej!« je zaklical eden izmed mornarjev na tovrni ladji. »Kdaj pa ste zadnjič očistili vaše topove?«
»Kaj te to briga?« se je zadržal kapitan.
»Nič.« je menil oni. »Mislim sem, da več.«
»Seveda vem!« je zavpil kapitan in pomignil prvemu oficirju.
»Prvega avgusta 1756!« je poročal prvi oficir.
»Ha-ha-ha!« so se spet zakrohotali mornarji na tovrni ladji. »Dve sto let niso očistili topov in zdaj hočejo streljati! Danes je 1. avgust 1956!«

